

ГАРЧИГ

1. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА.....	2
1.1 ТӨСЛИЙН ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛӨЛ.....	10
1.2 БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТУХАЙН ЖИЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГОЛ ЗОРИЛТ.....	13
2. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	14
3. ОРЧНЫ ТОХИЖИЛТ ЦЭЦЭРЛЭГЖҮҮЛЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ БИЕЛЭЛТ 	28
4. ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	29
5. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХАРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	30
6. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	30
7. ОСОЛ ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	31
8. ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	33
9. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН ХЭРЭГЖИЛТ.....	36
10. УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ 	40
11. ОЛОН НИЙТЭД ТАЙЛАГНАХ ХУВААРЬ, ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	41
12. ДҮГНЭЛТ.....	42
ХАВСРАЛТ МАТЕРИАЛУУД.....	43

ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУЛГА

Компанийн танилцуулга:

“Монголын Алт” (МАК) ХХК нь 1993 онд үүсгэн байгуулагдсан, үндэсний хөрөнгө оруулалттай, Монгол улсын тэргүүлэх компаниудын нэг билээ. Манай компани уул уурхай, барилгын материал үйлдвэрлэл, хөдөө аж ахуй, агаарын тээвэр, үл хөдлөх хөрөнгө, хэвлэл мэдээлэл зэрэг чиглэлээр үйл ажиллагаагаа явуулж байна.

Үйл ажиллагааныхаа туршид улс, орон нутгийн төсөвт татвар төлөлтөөрөө тогтмол тэргүүлж ирсэн бөгөөд байгаль орчинд сөрөг нөлөө багатай, дэлхийд тэргүүлэх сүүлийн үеийн дэвшилтэт техник технологийг үйл ажиллагаа, үйлдвэрлэлдээ нэвтрүүлж, улс эх орныхоо хөгжил, эдийн засагт даацтай хувь нэмэр оруулах томоохон төсөл хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлж байна.

Товч танилцуулга

Үйлдвэрийн нэр: МАК Евро блок үйлдвэр

Ангилал: Дэд бүтцийн хөгжил

Үйлдвэр эзэмшигчийн нэр: “Монголын Алт” (МАК) ХХК

Улсын бүртгэлийн дугаар: 9011071054

Хаяг: Регистрийн дугаар: 2095025

Хан-Уул дүүрэг, 1-р хороо, XIX хороолол, Чингисийн өргөн чөлөө, “Монголын Алт” (МАК) ХХК-ийн төв байр-44

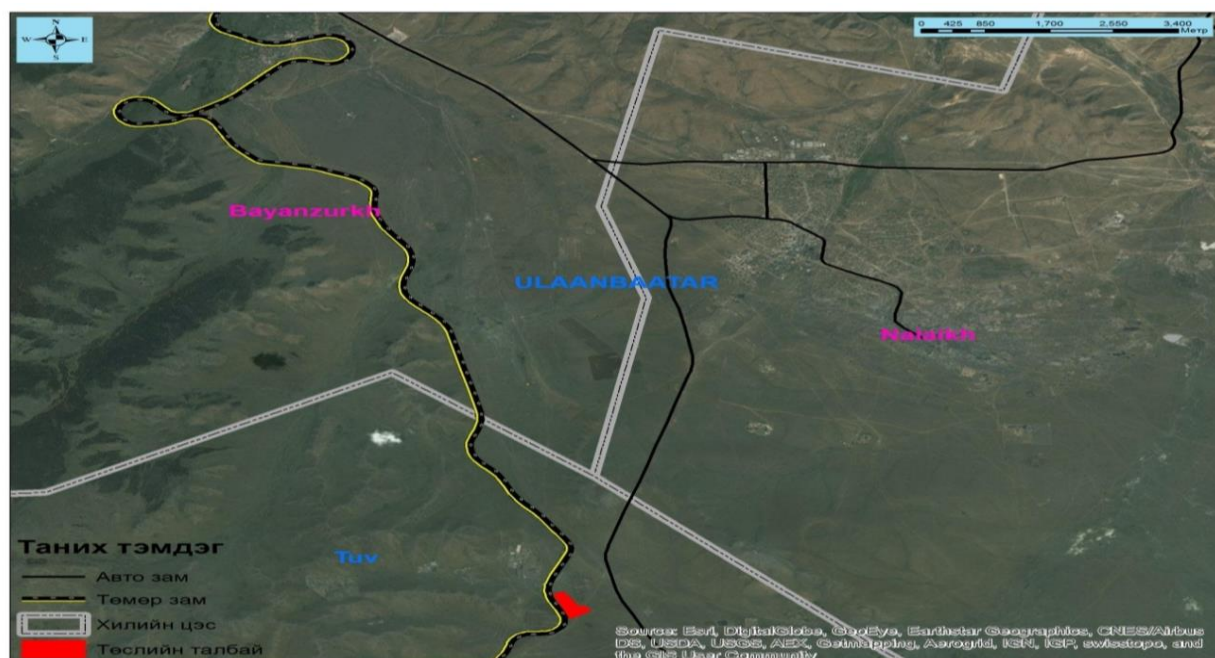
Утас: 75759700, факс: 70107481

Хүснэгт 1: Эдэлбэр газрын эргэлтийн цэгүүд

№	Уртраг (град, мин, сек)	Өргөрөг (град, мин, сек)	Цэг	Зай, м
11 га талбай				
1	107° 12' 40.4 //	47° 41' 46.79//	1-2	598.35
2	107° 12' 30.49 //	47° 42' 4.96//	2-3	145.74
3	107° 12' 37.00//	47° 42' 6.5//	3-4	557.41
4	107° 12' 50.19 //	47° 41' 50.78//	4-1	238.42
1 га талбай				
1	107° 12' 50.8 //	47° 41' 51.01//	1-2	156.51
2	107° 12' 47.19 //	47° 41' 55.45//	2-3	61.34
3	107° 12' 49.81//	47° 41' 56.34//	3-4	149.12
4	107° 12' 53.6 //	47° 41' 52.25//	4-1	69.88

Үйлдвэрийн байршил: Төв аймгийн Сэргэлэн сум 1-р багт Улаанбаатар хотоос зүүн урагш 40 км зайд, төмөр замын Баян зөрлөгийн дэргэд тус сумын Засаг Даргын 2011 оны 02-р сарын 16-ны өдрийн 19 тоот шийдвэрээр бетоны үйлдвэрлэлийн зориулалтаар 11 га, 2014 оны 06 сарын 13-ны өдрийн 129 тоот шийдвэрээр үйлдвэрлэл, үйлчилгээний зориулалтаар 1 га, нийт 12 га талбайг эзэмшиж байна.

Эдэлбэр газрын эргэлтийн цэгүүд

Зураг: 1 Талбайн байрлал /google earth/

Үйлдвэрийн хүчин чадал

“Монголын алт” (МАК) ХХК нь “Евро блок үйлдвэр”-т Германы HESS группээс хоногт 900м^3 (цаашид хоногт 1550м^3 болтол өргөтгөх боломжтой) блок үйлдвэрлэх хүчин чадалтай үйлдвэрийн тоног төхөөрөмж суурилуулсан.

Зураг: 2 Евро блок үйлдвэрийн харагдах байдал

Туршилт №	Түүхий эдийн хослол
Үйлдвэрийн шугам:	КВТ 900
Хоногт ажиллах ээлжийн тоо:	2
Ээлжийн ажиллах хугацаа:	12 цаг
Автокловын циклийн хугацаа:	12 цаг
Жилд ажиллах өдрийн тоо:	300 өдөр
Жилийн хүчин чадал:	$270\,000\text{ м}^3$

Хүснэгт: 2 Төслийн хүчин чадал

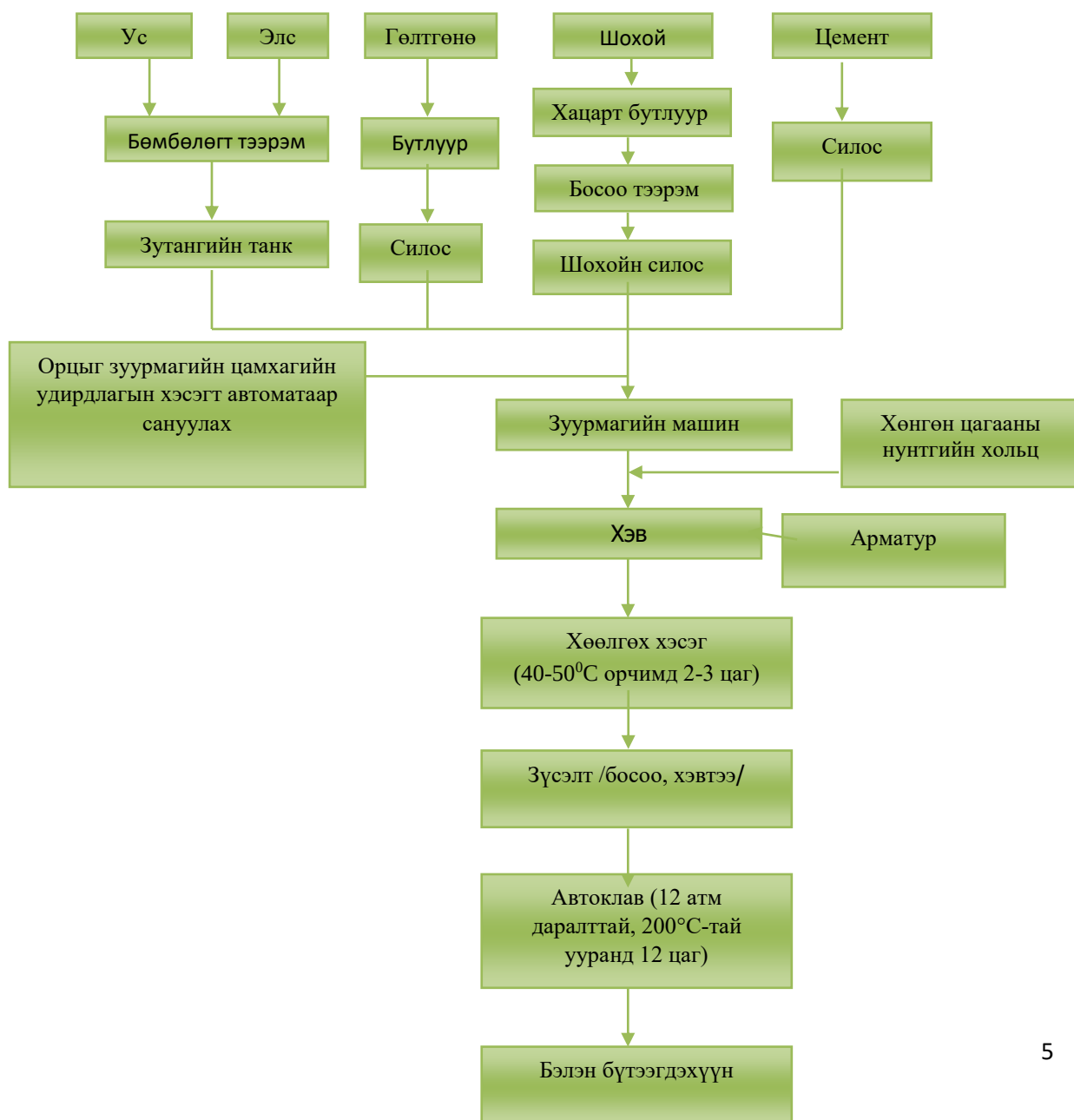
Ажиллах хүч:

Үйлдвэрийн бүтэц, орон тоо 234 ажилтантай байхаас өнөөгийн байдлаар 175 орчим хүн өдөр, шөнийн ээлжинд 120 орчин ажилтан ажиллана. Ээлжийн мастер, тоног төхөөрөмжийн оператор, засварчин, тогооч, угаагч, үйлчлэгч гэх мэт тасралтгүй үргэлжилсэн ажилтай хүмүүсийг солигдох ээлжтэй буюу амралттайгаар инженер техникийн ажилчид болон удирдлагууд солигдох ээлжгүйгээр ажиллана.

Технологийн үйл ажиллагааны үндсэн зарчим: Евро блок үйлдвэрлэх технологи нь манай оронд байгаа адил төрлийн технологитой харьцуулахад дараах давуу талуудтай. Үүнд:

1. Үйлдвэрлэх бүтээгдэхүүний нэр төрлийг нэмэгдүүлэх, хүчин чадлыг өргөтгөх боломжтой.
2. Үйлдвэрлэж байгаа бүтээгдэхүүний хэмжээний хэлбэлзлийн хүлцэх алдаа бага (± 1.5 мм-ээс ихгүй), нарийвчлал өндөр.
3. Олон улсын болон европын стандартчиллын холбоо (СЕМ, EN)-ны шаардлагын төвшинд хүрсэн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх боломжтой.
4. Бүтээгдэхүүний сав баглаа, боодлыг олон улсын шаардлагын хэмжээнд шийдвэрлэсэн.
5. Бүтээгдэхүүнийг зөөвөрлөх, зүсэх ажиллагааны технологийн зохицолдолгооны шийдэл сайтай.
6. Даацын арматуртай эдлэхүүн үйлдвэрлэх, барилгын даац, дулаан тусгаарлалтын бүх бүтээц, элементийг үйлдвэрлэх шинэ шугамыг 2018 оны 4 сард ашиглалтанд оруулсан.

Схем: 1 Үйлдвэрийн технологи

Төслийн тоног төхөөрөмж, техник болон дэд бүтэц

Тоног төхөөрөмж: Германы HESS группээс хоногт 900м^3 (цаашид хоногт 1550м^3 болтол өргөтгөх боломжтой) Евро блок үйлдвэрлэх КВТ 900 үйлдвэрийн шугамыг суурилуулсан.

Цахилгаан, хангамж: Үйлдвэрийн цахилгааны суурилагдсан хүчин чадал 3.2МВт , үйлдвэрийн хүчдэл $400+5\% \text{ VAC}$, 3 фаз + PE, $50\text{Гц} \pm 5\%$.

Цахилгааны хэрэглээ, кВт*Ц	Цахилгааны хэрэглээ		Хүснэгт: 3
	1 м ³ Хийт бетонд	Жилийн хэрэглээ кВт-900	
	19.5	7680000	

Үйлдвэрээс 16.6км зайд байрлах Налайхын дэд станцаас 35 кВт-ын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам татан үйлдвэрт шаардлагатай цахилгааны хэрэглээг хангаж байна

Зураг 3: Цахилгааны 35/0,4 кВ-ын дэд станц

Зам тээвэр: Улаанбаатар хотоос 45 км, Налайх дүүргээс 10 км зайтай Улаанбаатар – Замын үүд чиглэлийн олон улсын чанартай автозамаас 700 метр авто замаар явж хүрнэ.

Үйлдвэрийн түүхий эд болон бэлэн бүтээгдэхүүний тээвэрлэлтийн нөхцөлийг доорх хүснэгтэд үзүүлэв.

Хүснэгт 4: Тээвэрлэлтийн нөхцөл

Материал	Хэмж их нэгж	Зай,км	Тээврийн хэрэгсэл	Тээвэрлэх хэмжээ		Тайлбар
				Хоногт	7 хоногт	

Элс	тн	35	Авто машин	15	102	Дэнжийн элсний орд, Налайх
Шохой	тн	280	Галт тэрэг	1	7	МАК-ын цементийн үйлдвэр, 25-р зөрлөг
Цемент	тн	280	Галт тэрэг	2	12	МАК-ын шохойн үйлдвэр, 25-р зөрлөг
Гөлтгөнө	тн	280	Галт тэрэг, автомашин	0	2	Ширээгийн хөндийн гөлтгөнийн орд, 25-р зөрлөг
Нүүрс	тн	10, 450	Галт тэрэг, автомашин	37,1тн 12,8	4 вагон 90тн	Хөөтийн уурхай

Төслийн түүхий эд, туслах материал, эцсийн бүтээгдэхүүн

Байгалийн гаралтай түүхий эд:

Манай үйлдвэр нь байгалийн баялгаас ус, элс хэрэглэгдэнэ.

Элс: Налайх дүүрэгт байрлах Дэнжийн элс-1 ордоос автомашинаар тээвэрлэн ирсэн элсийг үйлдвэр доторх агуулахад хадгалах ба шанагат ачигчаар элс түр хадгалах бункерт өгч туузан дамжуулагчаар дамжуулан бөмбөлөгт тээрэмд ачаална.

Шохой: Евро блок үйлдвэр хоногт 62 тн шохой хэрэглэх бөгөөд шохойг Хөтөл ХК-ийн шохойн үйлдвэрээс галт тэргээр тээвэрлэнэ. Галт тэргээр хүлээн авсан шохойг ус чийгээс хамгаалсан битүүмжлэлтэй агуулахад хадгалах бөгөөд технологийн шохойг урьдчилан буталсны дараа бөмбөлөгт тээрэмд тээрэмдэж зохих хувийн гадаргуутай болтол

нунтаглан ажлын силост хадгална. Шохойн гадаа буулгах талбайд битүү агуулах хийх ажил 30% тай хийгдэж байна.

Зураг :4 Шохой хадгалах битүү агуулах ажлын явц

Гөлтгөнө: Евро блок үйлдвэр хоногт 18 тн гөлтгөнө хэрэглэх бөгөөд үйлдвэрт шаардлагатай гөлтгөнийг МАК-ын цементийн үйлдвэрээс галт тэргээр болон автомашинаартээвэрлэнэ гэж тооцвол 7 хоногт 2 вагон гөлтгөнө хэрэглэнэ. Галт тэрэгнээс хүлээн авсан гөлтгөнийг задгай агуулахад хадгалах бөгөөд 5мм-ээс жижиг ширхэгтэй болтол урьдчилан буталж тугнасны дараа бөмбөлөгт тээрэмд элстэй хамт өгч нунтаглана.

Зураг: 5 Гөлтгөнө хадгалах задгай талбай

Нүүрс: Хөөтийн уурхайн нүүрсийг хэрэглэх бөгөөд нүүрсний илчлэг 3400-3500 ккал/кг, ба чийглэг 8.5%, үнслэг 10-33.3%, дэгдэмхий бодисын агуулга 22.0-34.1% байна. 1 өдрийн хугацаанд нүүрсний зарцуулалт өдөрт 6 тонн 1 сарын хугацаанд 180 тн байна.

Ус: Евро блок үйлдвэрлэхэд хэрэглэх ус нь ямар нэгэн хортой хольц агуулаагүй рН нь 7-8.3 байна.

Бусад түүхий эд

Бусад түүхий эдэд цемент, хөнгөн цагааны нунтаг орно.

Цемент: Евро блок үйлдвэр хоногт 89 тонн цемент хэрэглэх бөгөөд цементийг МАК-ийн цементийн үйлдвэрээс галт тэргээр тээвэрлэнэ. Галт тэргээр хүлээн авсан задгай цементийг хийн тээврийн төхөөрөмжөөр буулган цементийн силост (агуулахад) хадгална. Цементийн силосоос ажлын силос руу хийн тээврээр тээвэрлэн тугнаж хэрэглэнэ.

Зураг: 6 Цемент

буулгах хэсэг

болон хадгалах силос

Хөнгөн цагааны нунтаг: Үйлдвэр нь жилд 80 тн хөнгөн цагааны нунтагийг худалдан авч тусгай агуулахад хадгалдаг бөгөөд агуулахыг “MNS 6458:2014 Химийн хорт бодис бүтээгдэхүүний агуулах, ерөнхий шаардлага”-д нийцүүлэн байгуулсан. Тус агуулахад зөвхөн мэргэшсэн ажилтан орох зөвшөөрөлтэй бөгөөд нунтаг хөнгөн цагаан нь битүү дамжуулгаар зөөгдөн түүхий эдийн холыц бэлтгэх хэсэгт өгөгддөг.

Зураг:7 Химийн бодис ашиглах зөвшөөрөл

Зураг:8 Агуулах

Эцсийн бүтээгдэхүүн:

“Монголын Алт” (МАК) ХХК-ийн “Евро блок үйлдвэр” нь хоногт 292 тн элс, 62 тн шохой, 89 тн цемент, 18 тн гөлтгөнөөр 900м³ бетон үйлдвэрлэнэ.

Хүснэгт:5

Түүхий эд материалын нэр	Хэмжих нэгж	Хэрэглээ	
		Хоногт	7 хоногт

Элс	тн	292.0	2044
Шохой	тн	62.0	434
Цемент	тн	89.0	693
Гөлтгөнө	тн	18.0	126
Хийт бетон,	м ³	900	6300

Зураг:9 Бэлэн бүтээгдэхүүн

1.1 ТӨСЛИЙН ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛӨЛ

Евро блок үйлдвэрийн гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөллийг 2021 оны БОННУ-ний нэмэлт тодотголоор дараах байдлаар тодорхойлсон байдаг. Байгаль орчинд үзүүлэх бохирдол, нөлөөллийн эх үүсвэр, шинж чанар, өртөгдлийн байдал. Төсөл хэрэгжих явцад байгаль орчны төлөв байдал, орон нутгийн нийгэм эдийн засагт нөлөөлж болох нөлөөллүүдийн хэлбэр, эргэж нөлөөлөх, буцалтгүй нөлөөлөх эсэхийг болон гол нөлөөллийн үргэлжлэх хугацаа, түүний эрчим зэргийг тодруулахын тулд магадлан жагсаах аргыг хэрэглэдэг.

Хүснэгт: 6

№	Бохирдол, нөлөөлөл	Нөлөөллийн эх үүсвэл /үйл ажиллагаа/	Нөлөөллийн шинж чанар, өртөгдлийн байдал
1	2	3	4
Нэг. Орчин			
1.1	Тоосжилт	Түүхий эдийг тээвэрлэх зөөх, үйлдвэрийн бутлах, тээрэмдэх хэсэг	- Үйлдвэрийн гадна болон доторх агаар орчинд тархах, ажилчдын эрүүл мэндийн байдалд

			нөлөөлнө.
1.2	Дотоод шаталтын хөдөлгүүрийн хорт хий, угаар	Тээвэрлэлтэнд хэрэглэгдэх машин, механизм	- Агаар орчинд тархах боловч хадгалагдах болон тархах хүрээ хязгаарлагдмал
Хоёр. Усан орчин			
2.1	Хатуу болон шингэн хаягдал	Ахуйн болон шатах тослох материалын хаягдал Тээвэрлэлтийн явцад техникийн бүрэн бус байдал, хүмүүсийн анхаарал хайхрамжгүйн улмаас асгарах, гоожих	- Хур борооны усаар угаагдаж хөрс, гүний ус бохирдуулна
Гурав. Хөрс			
3.1	Эвдрэл	Цементийн агуулахын барилга барих, засвар шинэчлэл хийх үед суурь ухах хөрс эвдэгдэх, овоолгод дарагдах, дагтарших, талхлагдах	- Хөрсний физик механик шинж чанарт өөрчлөлт орж болно. - Барилгын ажлын дараа нөхөн сэргээх боломжтой
3.2	Бохирдол	Шатах тослох материалын болон ахуйн хог хаягдал	- Бохирдлоос сэргийлэх, нөхөн сэргээх боломжтой - Хэмжээ хязгаарлагдмал - Хөрс бохирдсоноос хөрсний микробиологийн шинж чанарт өөрчлөлт орж болно. - Шавьж хорхой байршлаа сэлгэх, хордох, үхэж үрэгдэж болно.
Дөрөв. Ургамал бүрхэвч			
4.1	Газар шорооны ажлын үед	Ургамлан бүрхэвч бүхэлдээ устгагдах, дарагдах байдлаар үгүй болно.	- Хэмжээ хязгаарлагдмал - Төрөл, зүйл устаж, өөрчлөгдөж болно.
4.2	Хордолт	Ахуйн хог болон шатах тослох материалын хаягдал	- Хэмжээ хязгаарлагдмал - Ургамал эргэлт буцалтгүй устаж болно. - Удамшил генд өөрчлөлт орж болно.
4.3	Талхлагдах	Хүний хөл, үйл ажиллагаанд байнга өртөж буй зөрөг зам, жим, талбай ашиглалтын орчин	- Биомассын хэмжээ багасна - Төрөл зүйл устаж болно. - Нөхөн сэргээхэд бэрхшээлтэй болж болно.
Тав. Нийгэм эдийн засгийн орчин			
5.1	Эко		- Орчин үеийн чанарын

	бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Байгаль орчинд ээлтэй технологи нэвтрүүлэх	шаардлага хангасан, дэвшилтэт технологи бүхий барилгын материалаар зах зээлийн эрэлт хэрэгцээг хангах
5.2	Шинээр ажиллагсад авна	Эдийн засгийн чадавх дээшилнэ. Ажлын байр шинээр бий болно.	- Тогтмол

Төсөл хэрэгжих явцад байгаль орчны төлөв байдал, орон нутгийн нийгэм эдийн засагт нөлөөлж болох нөлөөллүүдийн хэлбэр,эргэж нөлөөлөх, буцалтгүй нөлөөлөх эсэхийг болон гол нөлөөллийн үргэлжлэх хугацаа, түүний эрчим зэргийг тодруулахын тулд магадлан жагсаах аргыг хэрэглэдэг.

Хүснэгт: 7

Байгаль орчны үзүүлэлт	Хэлбэр			Үргэлжлэх хугацаа				Эрчим		
	Шууд	Шууд бус	Өөрөө зохицуулагдах	Урт хугацааны	Богино	Буцаж нөлөөлөх	Буцалтгүй	Хүчтэй	Дунд зэрэг	Бага зэрэг
1. Төслийн байршилтай холбоотой байгаль орчны асуудал										
Гүний усны нөөцөд нөлөө үзүүлэх	x			x						x
Хөрс, ургамлын талхагдал	x				x				x	
Агаарын орчинд нөлөөлөх	x				x			x		
Хээрийн түймрийн аюулд өртөх	x				x			x		
Тоосонцорын бохирдол	x				x				x	
2. Төслийн үйл ажиллагаатай холбоотой байгаль орчны асуудал										
Үйлдвэрийн ажиллагаанд хэрэглэх химийн бодис, тос тослох материалууд хөрсөнд үзүүлэх нөлөө	x			x					x	
Машин механизмын үйлчлэлээр байгаль орчин нөлөөлөх нөлөөлөл	x				x				x	
Усан орчинд үзүүлэх нөлөө /гүний/	x			x						x
Төслийн үйл ажиллагаанаасүүсгэх дуу шуугианы нөлөө	x				x				x	
Тоосонцроос үзүүлэх нөлөө	x				x				x	
Дулааны хэрэглээнээс үзүүлэх нөлөө /уурын зуух/	x						x		x	
3. Байгалийн нөөц ашиглалт										
Гүний ус		x			x				x	
Элс	x				x					x

Гөлтгөнө	x				x					x
Нүүрс	x				x				x	
Хур тунадсаар хуримтлагдах усны хэрэглээ		x			x					x
Хөрсний үржил		x					x			x
4. Байгаль орчны өөрчлөлт										
Ундны усны чанар, хэмжээ /гүний/		x								x
Хөрсний элэгдэл, бохирдол	x			x					x	
Агаарын бохирдол	x						x		x	
Ургамлын төрөл зүйлийн устгал	x			x					x	
5. Нийгэм эдийн засгийн асуудал										
Хувийн өмчийн болон татварын орлого нэмэгдэх	x				x				x	
Орон нутгийн орлого нэмэгдэх	x				x				x	
Ажлын байр нэмэгдэх	x			x					x	
Улирлын чанартай эрэлт хэрэгцээ нэмэгдэх	x				x					x
6. Бусад асуудал										
Хөрсөнд үзүүлэх туслах материалын нөлөө	x				x			x		
Чимээ шуугианы нөлөө		x			x					x
Болгоомжгүйгээс гал түймэр гарах		x			x			x		
Хүчтэй буюу аадар борооны улмаас үер болох	x				x			x		
Хатуу, шингэн хог хаягдал ихсэх	x			x						x
Химийн бодис болон нефтийн бүтээгдэхүүний хадгалалт, хамгаалалт муугаас хөрс, ус бохирдох	x			x					x	
Дүн	25	6	-	8	19	-	3-	5	16	10

Тайлбар: x-болзошгүй нөлөөлөл, бөглөгдөөгүй нь тухайн төсөлд хамааралгүй.

1.2 БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТУХАЙН ЖИЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГОЛ ЗОРИЛТ

Үйлдвэр нь 2022 онд 286,500 м³ бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэхээр төлөвлөсөн бөгөөд үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаагаа явуулахдаа байгаль орчинд учрах сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, арилгах, нөхөн сэргээх замаар байгаль орчинд ээлтэй үйл ажиллагаа явуулах асуудлыг шийдвэрлэхэд чиглэгдэнэ.

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхээр доорх зорилтуудыг дэвшүүлж байна. Үүнд:

- БОННУ-ний тайланд тусгагдсан зөвлөмжүүдийг төлөвлөн хэрэгжүүлснээр байгальд шууд болон шууд бус хэлбэрээр үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, байгаль орчны төлөв байдлыг сайжруулах, хэвийн хадгалах, хамгаалах.
- Монгол улсын Байгаль орчны багц хуулийн хэрэгжилтийг хангах.
- Байгаль орчныг хамгаалах, сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арилгах талаар заавар зааварчилгааг ажиллагсдад сургалтыг хэлбэрээр өгөх.
- Аймаг, сумын удирдлага, хяналтын байгууллага, багийн ард иргэдтэй байгаль хамгаалах асуудлаар зөвлөлдөж тэдний саналыг авч хамтран ажиллах.
- Хог хаягдлын менежментийг сайжруулах.

2. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Агаарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр хийсэн ажлууд:

Түүхий эд буулгах талбайн битүүмжлэлийг үе шаттай сайжруулах ажлын хүрээнд

Тоосжилт үүсэж буй түүхий эд буулгах талбай болон, блок бутлуурын хэсэгт салхины хүчийг сааруулж, орчинд тоосжилт тархахаас сэргийлэн түүхий эд буулгах талбайд 130 метр урттай, 7 метр өндөртэй, бутлуур, хогийн цэгийн хэсэгт 7 метрийн өндөртэй 158 метр урттай бетонон суурьтай салхины хаалт хийхээр төлөвлөсөн ба ажлын явц 60%-тай байгаа бөгөөд бетонон цутгалт хийгдээд явж байна.

Зураг 10: Салхины хаашаа

Агаарын чанарын мониторингийг мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэх ажлын хүрээнд БОННУ-нд заагдсаны дагуу 4 цэгт Байгаль орчин хэмжил зүйн төв лабораториор агаарын чанарын хэмжилтийг гүйцэтгүүлсэн. Үүнд :

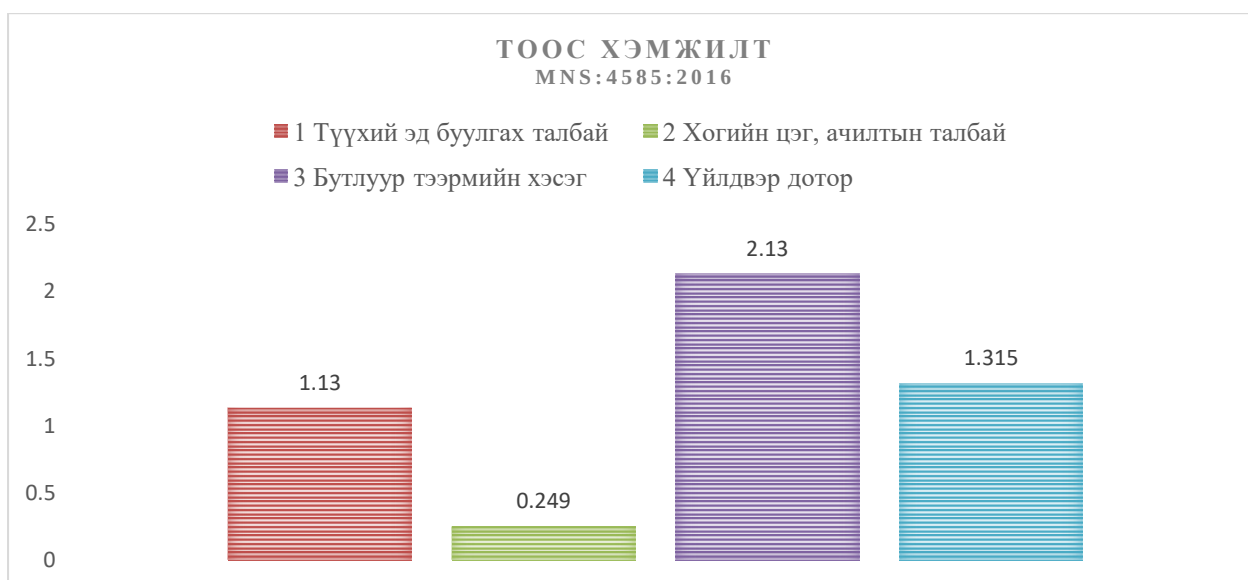
1. **ЕВ-А-1 (Түүхий эд буулгах талбай)**
2. **ЕВ-А-2 (Хогийн цэг, ачилтын талбай)**

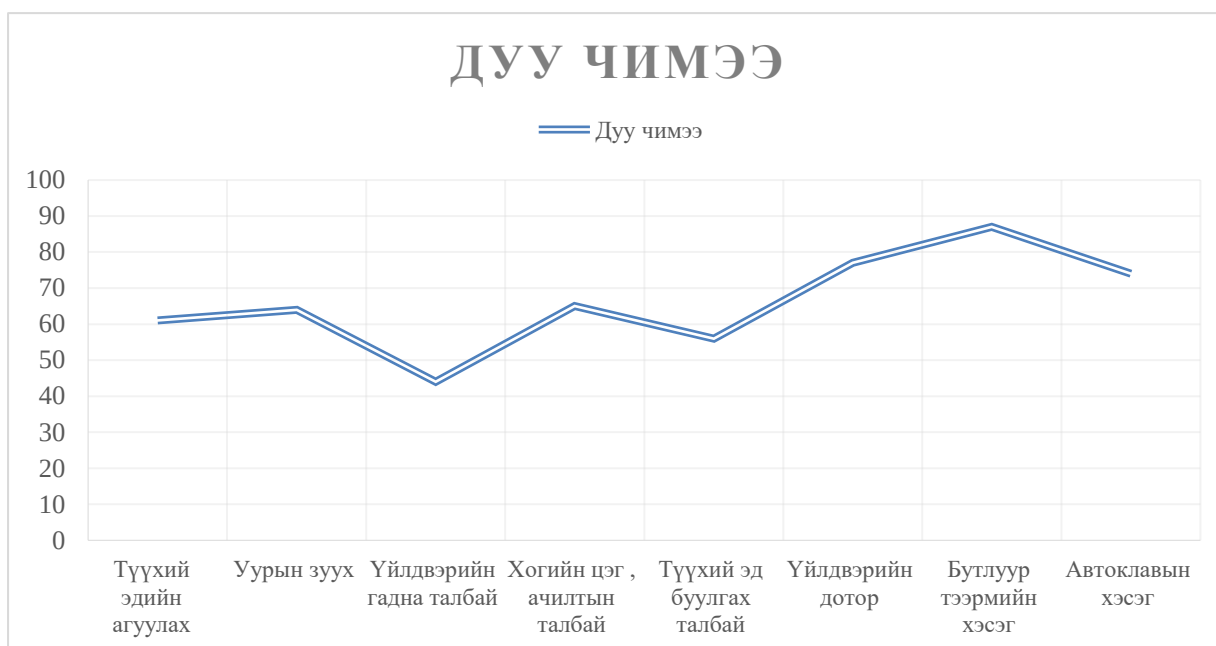
3. ЕВ-А-3 (Бутлуур тээрмийн хэсэг)

4. ЕВ-А-4 (Үйлдвэр дотор)

Итгэмжлэгдсэн лабораторийн сорилтын дүн

Хүснэгт 8:

Дээрх хэмжилтийн дүнгээс үзэхэд агаар бохирдуулагч бодисын хэмжээ Монгол улсын агаарын чанарын стандарт MNS 4585:2016 болон Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй, ажлын байрны орчин MNS 4990:2010, Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуйн шуугианы норм, аюулгүй ажиллагааны ерөнхий шаардлага стандартуудыг хангаж, бохирдуулагч бодисын хэмжээ хүлцэх хэмжээнээс бага байна.

Агаарын чанарын мониторингийг өөрийн багажаар хийх ажлын хүрээнд:

БОННУ-нд заагдсаны дагуу 11 цэгт дотоодын 3М үйлдвэрийн EWM багажаар агаарын чанарын хэмжилт хийлээ. Үүнд:

Хүснэгт: 10 дотоодын багажаар хийсэн хэмжилтийн дүн

№	Ажлын байр		Температур		Чийгшил		Тоосонцор				Дуу чимээ		Нүүрс төрөгчийн хий	
		Стандарт MNS 4585	18-22 C		30-60%		50 дундаж 21 ц		100 дундаж 21 ц		60 дБ дотор 16ц 45 дБ дотор 8ц дундаж		1800	
		Цаг	хэмжилт	ҮР дүн	хэмжилт	ҮР дүн	PM2.5	ҮР дүн	PM10	ҮР дүн	хэмжилт	ҮР дүн	хэмжилт	ҮР дүн
1	Гаднах талбай	12:30	20		56.1		35		22.8		35		346	
2	Оффисын өрөө	12:45	21		49.9		15		26.2		31		738	
3	Цамхаг	15:00	22		44.1		25		24.4		25		735	
4	Бөмбөлөг тээрэм	15:20	20		36.1		13		25		30		489	
5	Шохойн тээрэм I ол	15:30	19		34.4		45		30		36		956	
6	Рам	15:40	18		12.4		22		30		40		410	
7	Төнгөн цагааны өрөө	14:45	16		43.7		45		70		38		699	
8	Аж ахуйн агуулах	14:00	20		49.6		30		85.5		20		777	
9	Шохойн тээрэм	16:30	21		30		20		80		36		667	
10	Хурлын өрөө	16:40	20		45.1		13		45		35		599	
11	Нүүрсний агуулах	16:20	17		38.7		35		58		25		443	

Дээрх хэмжилтийн дүнгээс үзэхэд агаар бохирдуулагч бодисын хэмжээ Монгол улсын стандарт болон олон улсын стандартын зөвшөөрөгдөх хэмжээнээс бага байна.

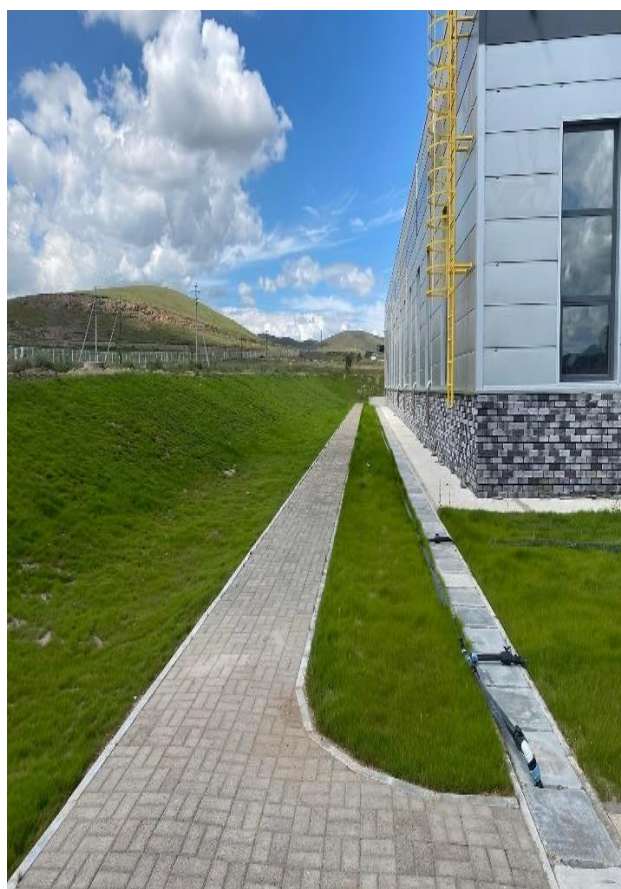
2.1 ГАЗРЫН ГАДАРГА ХӨРСӨН БҮРХЭВЧИД ҮЗҮҮЛЭХ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ ЧИГЛЭЛЭЭР ХИЙСЭН АЖЛУУД

2022 онд үйлдвэрийн ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх ажлын хүрээнд дараах ажлыг хийж гүйцэтгэлээ.

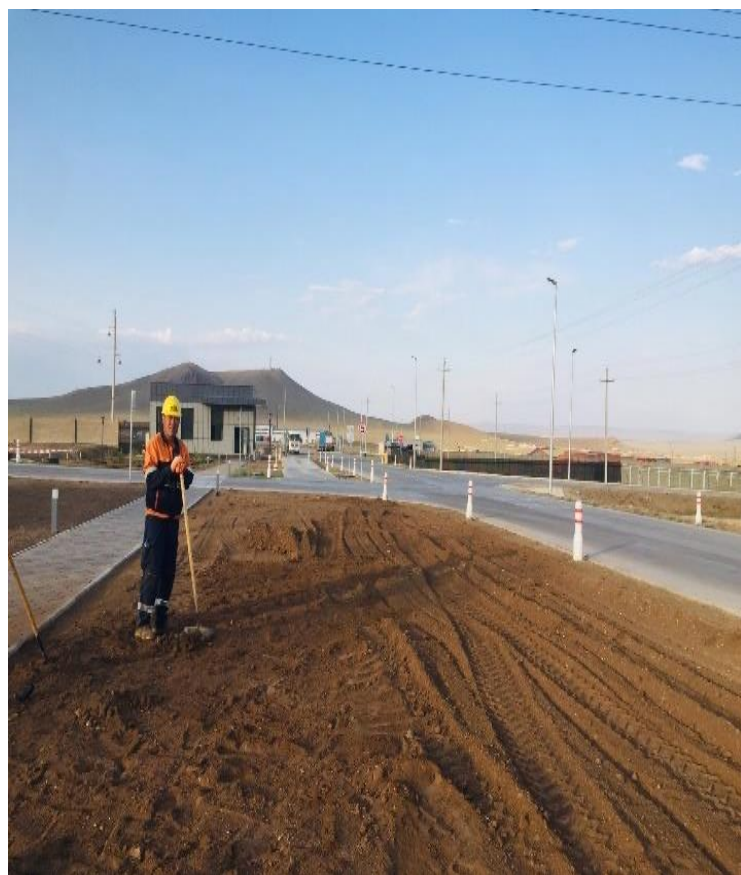
Бэлэн бүтээгдэхүүн хадгалах талбай, дэд станцын урд талбай, оффиссын урд, шалган нэвтрүүлэх байрны эргэн тойронд 762 ширэг 5 төрлийн мод бутыг суулгацаар тарьж, Үйлдвэрийн урд талын 2900 м² талбайг зүлэгжүүлсэн.

Зураг: 11 Бэлэн бүтээгдэхүүний агуулах тарилт, ургалтын үйл явц

Зураг:12 Дэд станцын урд талбай тарилт, ургалтын үйл явц

Зураг: 13 Шалган нэвтүүлэх байрны тарилт, ургалтын үйл явц

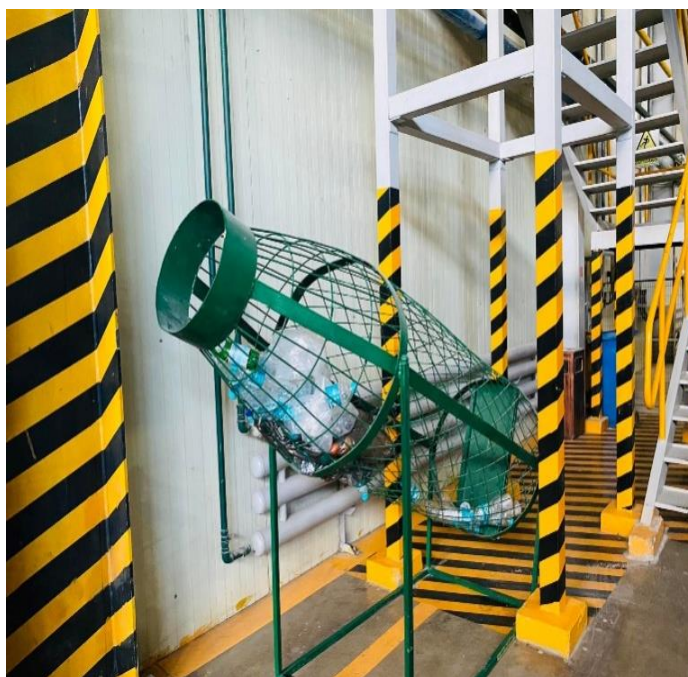

2.2 Хогийн цэгийн ашиглалтад хяналт тавьж, сайжруулалт хийж ажиллах ажлын хүрээнд

Монголын Алт ХХК-ийн “Хог хаягдлын менежментийн журам”-ын дагуу үйлдвэрийн болон ахуйн хог хаягдлыг эргүүлэн ашиглах, дахин боловсруулах, устгах зорилгоор төрөлжүүлэн 4 төрлийн ангилан ялгах боломжтой стандартын шаардлага хангасан түр хогийн цэгийг барьж байгуулан, хаягжуулах сайжруулах ажлыг хийж гүйцэтгэж байна.

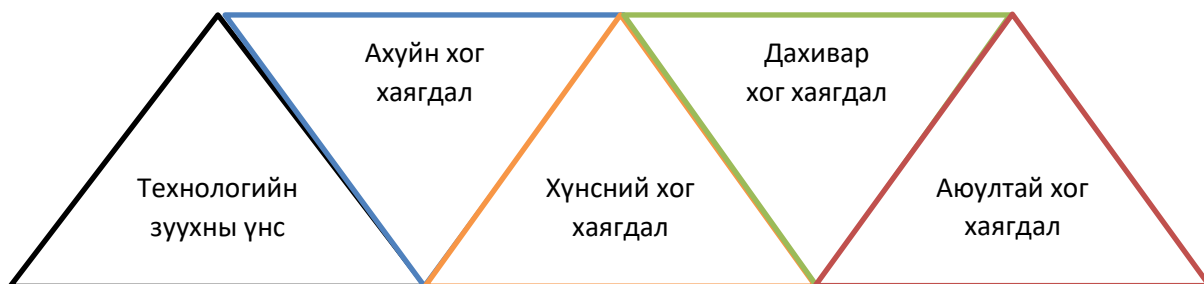

Зураг 14: Хогийн цэг, хаягжуулсан байдал

Зураг 15: Үйлдвэрийн дотор хог ангилгааны савнууд байршуулсан

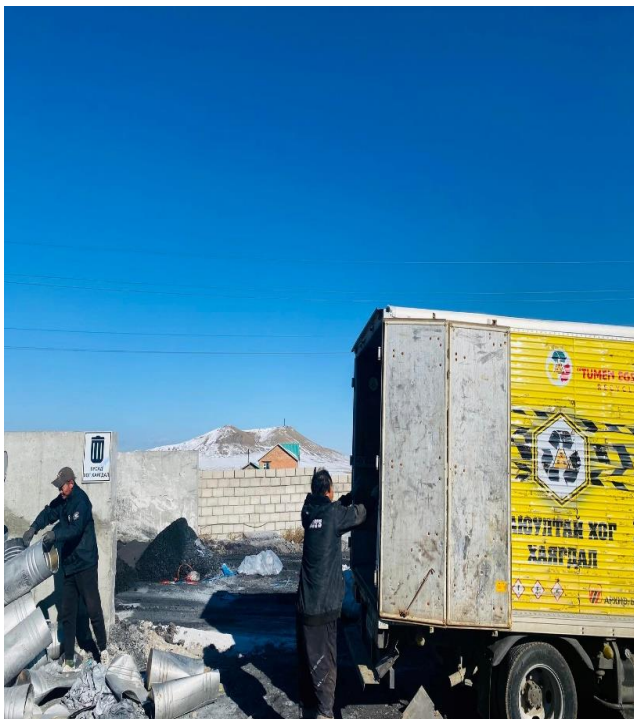
Хог хаягдлаа цуглуулах төрөлийн хувьд:

Аюултай Хог хаягдлаа “Түмэн Эгшиг” ХХК-тай байгуулсан гэрээний дагуу нийлүүлж, Дахивар хог хаягдлаа ангилан ялгаж “Төвшин сайхан төв” д нийлүүлж бусад хог хаягдлаа Налайх дүүргийн “Тохижилт үйлчилгээ” ОНӨААТҮГ-тай байгуулсан гэрээний дагуу тухай бүр нь хогийн цэг рүү тээвэрлэж газрын гадарга хөрсөн бүрхэвчид үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулан ажиллаж байна.

Хөрсөн бүрхэвчид үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг багасгах, ажилчдын ажиллах таатай орчин нөхцөлийг нэмэгдүүлэхээр явган хүний замын хажуугаар чимэглэлийн бут, сөөг болох Хайлаас, Долоогон зэрэг 400 ширхэг мод тарьсан.

Аюултай хог хаягдлаа “Түмэн Эгшиг” ХХК-д дуудлага өгч нийлүүлдэг.

Зураг: 16 Аюултай хог хаягдлаа дуудлага өгч нийлүүлж байгаа нь

Байгаль орчин, ажил үзүүлэлтийн сайлан
2018 оны 02 сарын 02-ны өдөр А-21 дүгээр
тушаалаар 1 дүгээр хавиргалт

АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДАЛ ХАЯГДАЛЫН ТАРАЛДАХ БИМЖ
№ 01/000185
Дагалдах бүтцийн дугаар
/ашигласныг, төлөвлөгөөний хяналт тухай сурталд/

1. Үүсгэгчийн талаарх мэдээлэл:
Аюултай хог хаягдал үүсгэгчийн бүртгэлийн дугаар: **МАК Евроблок ХХК**
Аюултай хог хаягдал үүсгэгч байгууллагын нэр: **МАК Евроблок ХХК**

2. Аюултай хог хаягдалыг хүлээн авах өдөр:
Огноо: **2022 он 10 сар 06**

3. Тээвэрлэгчийн талаарх мэдээлэл:
1/ Тээврийн зэрэгслэлийн үзсэн дугаар: **18-11-1464** Тээвэрлэгчийн бүртгэлийн дугаар: **0180332**

4. Аюултай хог хаягдалын талаарх мэдээлэл:

Аюултай хог хаягдалын нэр	Аюултай хог хаягдалын ангилал	Самуулах нэмэгдэл	Самуулах дугаар	Хэмжээ	Нэгж	Аюултай хог хаягдалын нэр
1. Хөрсөн бүрхэвчид үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг багасгах	Х	Налайх		498	м²	150190
2.						
3.						
4.						

5. Тээвэрлэгч үнд ашиглах нэмэгдэл талаарх мэдээлэл:
Аюултай хог хаягдалыг хүлээн авах өдөр: **2022 он 10 сар 06**

6. Үл хийгч:

8. Аюултай хог хаягдалыг хүлээн авах өдөр: **2022 он 10 сар 06**

Зураг: 17 Дагалдах хуудас

Үйлдвэрийн нийт ажилчдад хог хаягдлын менежмент, хог хаягдлаа ангилан ялгах, түүний ач холбогдол, эрүүл аюулгүй цэвэр орчинд ажиллах талаар сургалт орж идэвхижүүлсэн.

Зураг: 18 Сургалтын явц

СУРГАЛТЫН БҮРТГЭЛ				
Сургалтын сэдэв: Хог хаягдлын менежмент			Хугацаа: 15 минут	
Сургалт явуулсан: Байгаль орчны мэргэжилтэн Б. Хажидмаа			Огноо: 2022.06.15	
Эхлэл: 1				
№	Овог нэр	Албан тушаал	Хамрагдсан эсэх	Гарын үсэг
1	О. Энх-Эрдэнэ	Байгаль орчны менежментийн хэлтэс	Тийм	О. Энх-Эрдэнэ
2	М. Энхтөгс	Боловсрол	Тийм	М. Энхтөгс
3	Б. Энх-Эрдэнэ	Боловсрол	Тийм	Б. Энх-Эрдэнэ
4	Н. Энхтөгс	Боловсрол	Тийм	Н. Энхтөгс
5	О. Энхтөгс	Боловсрол	Тийм	О. Энхтөгс
6	Б. Энхтөгс	Боловсрол	Тийм	Б. Энхтөгс
7	Б. Энхтөгс	Боловсрол	Тийм	Б. Энхтөгс
8	Б. Энхтөгс	Боловсрол	Тийм	Б. Энхтөгс
9	М. Энхтөгс	Боловсрол	Тийм	М. Энхтөгс
10	Б. Энхтөгс	Боловсрол	Тийм	Б. Энхтөгс
11	Б. Энхтөгс	Боловсрол	Тийм	Б. Энхтөгс
12	Б. Энхтөгс	Боловсрол	Тийм	Б. Энхтөгс
13	Б. Энхтөгс	Боловсрол	Тийм	Б. Энхтөгс
14	Б. Энхтөгс	Боловсрол	Тийм	Б. Энхтөгс
15	Б. Энхтөгс	Боловсрол	Тийм	Б. Энхтөгс
16	Б. Энхтөгс	Боловсрол	Тийм	Б. Энхтөгс
17	Б. Энхтөгс	Боловсрол	Тийм	Б. Энхтөгс
18	Б. Энхтөгс	Боловсрол	Тийм	Б. Энхтөгс
19	Б. Энхтөгс	Боловсрол	Тийм	Б. Энхтөгс
20	Б. Энхтөгс	Боловсрол	Тийм	Б. Энхтөгс
21	Б. Энхтөгс	Боловсрол	Тийм	Б. Энхтөгс
22	Б. Энхтөгс	Боловсрол	Тийм	Б. Энхтөгс
23	Б. Энхтөгс	Боловсрол	Тийм	Б. Энхтөгс
24	Б. Энхтөгс	Боловсрол	Тийм	Б. Энхтөгс

Зураг:19 Сургалтын бүртгэл

2.3 Хөрсний мониторинг: БОННУ-нд заасан хуваарийн дагуу суурьшлын болон үйлдвэржилтийн бүс нутагт хүн амын өдөр тутмын хэрэглээнээс гарч буй ахуйн хаягдлаас шалтгаалж их хэмжээний хатуу хог хаягдал хөрсөнд хаягдан шингэж улмаар

бохирдлын төвшинг нэмэгдүүлж эрүүл ахуйн байх ёстой төвшнөөс хэтрүүлж ихэвчлэн хөрсний биологийн болон механик бохирдлыг бий болгодог.

Үйлдвэр нь хүнд машин механизмын засвар, үйлчилгээ, тээврийн хэрэгслүүдээс асгаралт үүсэж газрын гадарга хөрсөн бүрхэвчид бохирдол үүсгэхээс урьдчилан сэргийлэн засвар үйлчилгээг тогтмол зориулалтын талбайд хийж тос масло асгарахаас сэргийлэн зориулалтын сав тосож засвар үйлчилгээг хийж байна Хөрсөнд тос масло асгарсан тохиолдолд тухай бүр нь бохирдсон хөрсийг хусаж цэвэрлэж зориулалтын хөрс саармагжуулах талбайд саармагжуулж шинэ хөрсөөр хучилт хийж эзэмшил газрын хэмжээнд болон ойр орчимд бохирдол үүсэхээс сэргийлэн ажиллаж байна.

Үйлдвэрийн түүхий эдийг ил задгай хадгалах, тээвэрлэх зэрэгт тухайн газрын хөрсөн бүрхэвч бохирдож буй эсэх, хог хаягдлын цэг орчим хүнд металлын бохирдол үүсэж байгаа эсэхийг тогтоох зорилгоор үйлдвэрийн хашаан доторх болон гаднах талбай, хогийн цэг, түүхий эд буулгах талбай, бэлэн бүтээгдэхүүн хадгалах талбай, ногоон байгууламж зэргээс дээж авч Агрохимийн үзүүлэлтүүд MNS3310:1991, MNS ISO103908, MNS6824:2020, Эрүүл ахуйн шинжилгээний стандарт MNS3291:2019, Хүнд металлуудыг MNS ISO 11466:2007 стандартын дагуу Ханлаб ХХК хөрсний итгэмжлэгдсэн лаборатори, Байгаль орчин хэмжил зүйн төв лабораториор тус тус шинжлүүлэв.

БОННУ-нд тусгасан хогийн цэгийн хэсгийн хөрсөн дэх хүнд металлын агууламж нь MNS5850:2008 стандартаас давсан үзүүлэлт байхгүй байгаагаас үзвэл үйлдвэрийн хөрсийг хүнд металаар бохирдуулаагүй хэмээн үзэж байна. /Шинжилгээний дүнг тайланд хавсаргав/

Хүснэгт :11 Хөрсний хүнд металлын шинжилгээний дүн

№	Он	Цэгийн нэр	Sr	Cd	Pb	Cu	Zn	Cr
			ppm	ppm	ppm	ppm	pmm	pmm
1	2022.08.18	Хог хаягдлын цэг	658.2	0.005	8.8	29.8	68.7	0.005
	2022.04.07		312.9	0.005	9.7	29.3	23.2	0.005
2	2022.04.07	Түүхий эд буулгах талбай	339.2	2.5	7.9	30.2	8.6	0.005
	2022.08.17		590.9	илрээгүй	22.9	27.3	88.4	илрээгүй
Хүлцэх агууламж /MNS 5850:2019/			800	3,0	100,0	100,0	300,0	150,0
Хортой агууламж /MNS 5850:2019/			1000,0	10,0	500,0	400,0	500,0	600,0
Аюултай агууламж /MNS 5850:2019/			1800,0	20,0	1200,0	1500,0	1000,0	1000,0

2.4 Газрын гадарга хөрсөн бүрхэвчид үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг багасгахын тулд үйлдвэрийн талбайд ахуйн болон бусад хатуу шингэн хаягдлыг ил задгай хаяхгүй байхад хяналт тавьж ажлын байрны үзлэг шалгалтыг сар болгон хуваарь гаргаж батлуулж 14 хоногт

1 удаа байгаль орчны мэргэжилтэн хяналт шалгалт хийж гарсан зөрчлийг арилгуулан ажиллаж байна.

WORK PLACE INSPECTION REPORT FORM/ АЖЛЫН БАЙР ШАЛГАХ ХУУДАС						
Department: / Хэлтэс:		ХАБЗАБО хэсэг		Inspection team/шалгах баг:		
Inspection place / Шалгалт хийсэн газар:		Хогын үзэгийн хэсэг		Date / Огноо: 2022.10.06		
				БОУ №004		
Hazard Legend: Class A (Major-do Immediately) Class B (serious) Class C/ D(minor)/Асуулын зэрэг: А зэрэг (Үлэмж-хяндаруйбай) / В зэрэг (ноцтой) / С зэрэг дунд / D зэрэг.						
Non-STANDARD CONDITIONS / PERFORMANCE / СТАНДАРТ БҮС НӨХЦӨЛ / ҮЙЛДЭЛ						
№	Аюулын зэрэг	Дутагдал, зөрчлийн зураг /Photo Incident	Аюул, гарах үр дагавар	Хариуцсан хүн/ Responsible person	Арга хэмжээ авах, хугацаа	Гүйцэтгэл /фото зургаар /Reformance
1	В		“Монголын алт” /МАК/ ХХК Евроблокны үйлдвэрийн Хогын үзэгийн хэсэгт байрлах тос масло Емкосны доор тос бага хэмжээгээр гоожсон орчны бохирдол, Байгаль орчин бохирдох эрсдэлтэй иймд дараах арга хэмжээг авна уу. Асгарсан тос масло-г цэвэрлэх Аль хэсгээрээ гоожж байгааг засварлах.	ТТ засвар ашиглалтын хэсэг Батболд	2022.10.08	

Зураг: 20 Ажлын байрны үзлэг шалгалтын хуудас

2.5 Бэлэн бүтээгдэхүүн хадгалах талбайд хучилт хийж сайжруулах ажлын хүрээнд

Хөрсний бохирдлоос сэргийлэх, тоосжилтыг бууруулах зорилгоор бэлэн бүтээгдэхүүн ачилтын 18000 м² талбайг хатуу хучилттай болгох ажил хийгдэж байна. Ажлын явц 50% -тай байна.

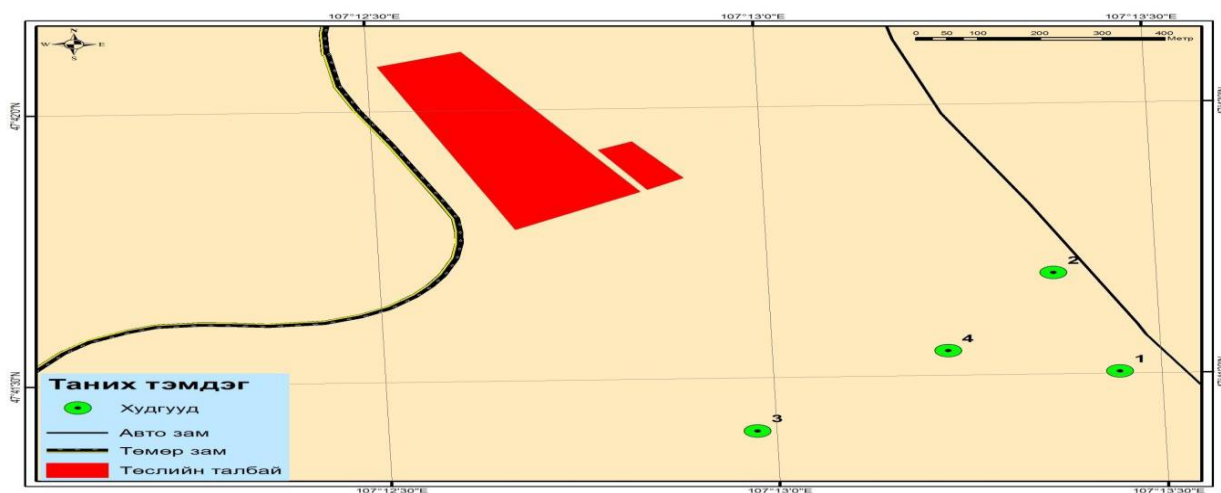
Зураг: 21 Хатуу хучилттай болгож байгаа зам талбай

2.6 Усны чанар, нөөцөд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөө

Үйлдвэрийн технологийн ус болон унд ахуйн хэрэгцээний усыг өөрийн эзэмшлийн 12 га талбайгаас зүүн өмнөд хэсэгт байрлах зөвшөөрөлтэй 4 гүний худгаас хангаж байна.

Хүснэгт: 12

№	Худгийн дугаар	Байршил	Гүн,м	Уст үе	Тогтсон түвшин, м	Ундар га л/с	Төвшин бууралт, м	Хатуулаг Рн
1	41090-12	47041' 41.2'' 107013' 21.8''	80.0	23-70	22.64	3	13.0	3.6 7.3
2	41090-13	47041' 30.2'' 107013' 26.5''	61.0	23-52.5	23.51	3	13.04	3.4 6.52
3	41090-14	47041' 24.1'' 107012' 58.2''	80.0	27-52	20.53	7.5	7.1	3.6 7.37
4	41090-15	47041' 32.7'' 107013' 13.3''	80.0	26.2-41.2	26.22	5	4.2	2.7 7.41

Зураг:22 Худгуудын байршил

Ээлжийн сан техникч өдөр, шөнийн ээлжид ажиллах ба ээлж хүлээлцэх бүрт гүний худгийн тоног төхөөрөмж, эрүүл ахуйн бүсийн хамгаалалтыг шалгаж үзлэгийг хийж усны хэрэглээг тогтмол батлагдсан загварын дагуу бүртгэж хяналт тавьж, тэмдэг тэмдэглэгээг сайжруулан ажиллаж байна.

Зураг:23 Усны хэрэглээний бүртгэл

Усны тоолуурын заалт																
	144387		27525		0	0	58140		36431		126231		14866			
2022 оны 09 сар																
Өдөр	Ерөнхий тоолуур		Технологийн зуух		Халаалтын зуух		Зүсэх шугам		Цамхаг		Бөмбөлөгт тээрэм		Халлаг цонх		Аж зүй	
	Тоолуурын заалт	Хонгийн хэрэглээ	Тоолуурын заалт	Хонгийн хэрэглээ	Тоолуурын заалт	Хонгийн хэрэглээ	Тоолуурын заалт	Хонгийн хэрэглээ	Тоолуурын заалт	Хонгийн хэрэглээ	Тоолуурын заалт	Хонгийн хэрэглээ	Тоолуурын заалт	Хонгийн хэрэглээ	Тоолуурын заалт	Хонгийн хэрэглээ
1	145442	455	27707	182	2082	0	58192	52	36528	37	126403	118	14876	10	389	66
2	145862	420	27877	170	2082	0	58251	53	36564	36	126541	132	14880	4	397	23
3	146333	471	28043	172	2082	0	58312	61	36601	37	126674	133	14884	4	403	68
4	146753	420	28214	165	2082	0	58353	47	36636	35	126788	114	14887	3	361	53
5	147173	420	28385	171	2082	0	58407	48	36671	35	126903	115	14891	4	369	51
6	147593	420	28552	167	2082	0	58456	43	36708	37	127016	113	14895	4	366	54
7	148046	453	28728	176	2082	0	58502	46	36743	35	127131	115	14899	4	372	81
8	148466	420	28900	172	2082	0	58540	38	36779	36	127238	107	14901	2	353	67
9	148863	403	29074	174	2082	0	58580	40	36816	37	127346	108	14904	3	359	44
10	149316	447	29256	182	2082	0	58627	47	36855	39	127453	107	14906	2	375	72
11	149773	457	29445	183	2082	0	58685	58	36891	36	127565	112	14912	6	395	62
12	150193	420	29612	167	2082	0	58736	51	36927	36	127671	106	14916	4	360	60
13	150613	420	29773	167	2082	0	58788	52	36964	37	127776	105	14919	3	361	59
14	151033	420	29943	170	2082	0	58838	50	36999	35	127883	107	14922	3	362	58
15	151453	420	30117	168	2082	0	58887	43	37035	36	127989	106	14926	4	359	61
16	151873	420	30246	123	2082	0	58935	48	37073	38	128093	104	14930	4	319	101
17	152303	430	30411	165	2082	0	58985	50	37108	35	128200	107	14933	3	357	73
18	152719	416	30573	168	2082	0	59037	52	37144	36	128309	109	14936	3	365	51
19	153140	421	30750	171	2082	0	59088	51	37181	37	128414	105	14939	3	364	57
20	153572	432	30919	163	2082	0	59140	52	37220	39	128521	107	14943	4	367	65
21	153990	418	31087	168	2082	0	59191	51	37256	36	128625	104	14946	3	359	59
22	154421	431	31259	172	2082	0	59241	50	37291	35	128733	108	14949	3	365	66
23	154838	417	31425	166	2082	0	59292	51	37327	36	128839	106	14954	5	359	58
24	155281	443	31602	177	2082	0	59354	62	37361	34	128948	109	14959	5	382	61
25	155700	419	31785	183	2082	0	59414	60	37387	26	129072	124	14963	4	393	26
26	156244	544	31970	185	2082	0	59475	61	37414	27	129196	124	14967	4	397	147
27	156640	396	32121	151	2082	0	59531	56	37459	45	129290	34	14969	2	346	50
28	157059	419	32307	186	2082	0	59586	55	37505	46	129402	112	14974	5	399	20
29	157472	413	32492	185	2082	0	59640	54	37549	44	129515	113	14979	5	396	17
30	157908	436	32676	184	2082	0	59692	52	37594	45	129626	111	14985	6	392	44
31	158477	563	32865	189	2082	0	59751	59	37640	46	129741	115	14992	7	409	160
Нийт хэрэглээ	13490		5340				1611		1149		3450		126		1940	

2.7 Усны чанарын мониторинг хийх

БОННУ тусгагдсан хуваарийн дагуу гүний ус, унд ахуйн ус, хаягдал уснаас сорьц авч улирал тутам усны чанарын үндсэн үзүүлэлт, бактериологийн үзүүлэлтүүдийг, “Ханлаб” ХХК-ийн итгэмжлэгдсэн лаборатори, Байгаль орчин хэмжил зүйн төв лабораториоршинжлүүлэн ундны ус, эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлыг ханган хяналт тавьж ажиллаж байна.

Хүснэгт:13 Бактериологийн шинжилгээ дүн

Үзүүлэлт	Стандарт	Нэгж	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ	Ундны ус
Бактерийн ерөнхий тоо	MNS ISO 6222:1998	1 мл-д	100	2
Халуунд тэсвэртэй гэдэсний бүлгийн нянгийн тоо	MNS ISO 9308-1:1998	100 мл-д	илрэхгүй	илрээгүй
Калиформ гэдэсний бүлгийн нянгийн тоо	MNS ISO 9308-:1998	100 мл-д	илрэхгүй	илрээгүй
Гэдэсний бүлгийн эмгэг торогч нян	MNS ISO 19250:2017	25 мл-д	илрэхгүй	илрээгүй
Clkstridium perfringens	MNS ISO 6461-2:1998	100 мл-д	илрэхгүй	илрээгүй

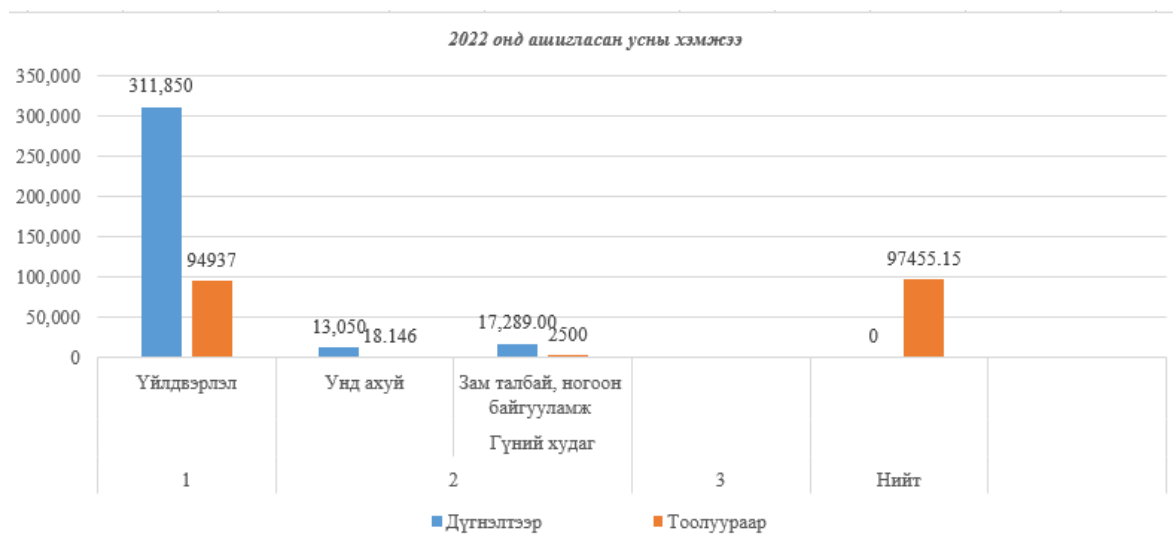
2022 онд үйлдвэрийн ашигласан усны хэмжээ

Хүснэгт:14

№	Эх үүсвэр	Зориулалт	Ус ашиглах хэмжээ м ³	
			Дүгнэлтээр	Тоолуураар
1	Гүний худаг	Үйлдвэрлэл	311,850	94937
2		Унд ахуй	13,050	18.146
3		Зам талбай, ногоон байгууламж	17,289.0	2500
Нийт			311.850.0 м3	97455.15

2022 оны 10 сарын байдлаар унд ахуйд 18.146м³, тоосжилт дарах зам талбай ногоон байгууламжийн усалгаанд 2500м³, үйлдвэрлэлд 94937м³, Нийт 2022 онд 97455м³ ус ашигласан.

График: 1

2.8 Амьтны аймаг

Үйлдвэрийн нийт ажилчдад амьтны үзэгдлийг бүртгэх, түүний ач холбогдол, хэрхэн хамгаалах талаар сургалт орж бүртгэлийг идэвхижүүлсэн, сар бүр амьтны бүртгэлийн хуудас бөглөдөг. Судалгаагаар амьтдыг төрөл зүйлээр ангилж үзвэл элбэг тааралдах нь хар хэрээ, туулай зэрэг амьтад бүртгэгдэж байна.

Зураг:23 Сургалт явагдаж байна

2.9 Ургамлан нөмрөг

Үйлдвэрийн талбай нь ургамал-газарзүйн бүсчлэлээр хээрийн бүсэд ургамалжилтын тойргоор Монгол дагуурын тойргийн урд хязгаар нутаг байх тул Дундад халхын хээрийн ургамалжилтын хэв шинжийг төлөөлөх болсноороо онцлогтой. Үйлдвэрийн талбайд хээрийн жижиг үетэн-алаг өвст, хиаг оролцсон үетэн алаг өвст, харгана оролцсон жижиг дэгнүүлт үетэн-алаг өвст, чулуулаг үетэн алаг өвст, дэрс хиагтай бударгана шарилжит бүлгэмдэл бүхий өвслөг хээрийн бэлчээртэй нутаг бөгөөд газрын гадаргын байдал, нам бэсрэг уулын даваа гүвээ дамнанбуух нугачаа, сайр дагаж бэлчээрийн хэв шинж өөрчлөгдөнө. Үйлдвэрийн эзэмшил талбайн ойр орчинд ургах ургамал, ургамлын эвшилд хяналт тавьж, бүртгэж, ажиглалт явуулж ажиллаа.

Зураг:24 Ургамлан нөмрөгийн судалгаа хийж байгаа үйл явц

3. ОРЧНЫ ТОХИЖИЛТ ЦЭЦЭРЛЭГЖҮҮЛЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Үйлдвэрийн зам талбай нь зориулалтын хатуу хучилтгүй, ногоон байгууламж багатай байх нь тухайн орчинд ихээхэн тоосжилт үүсдэг. Тиймээс манай үйлдвэр нь энэ ажлыг жил бүр тодорхой үе шаттайгаар хэрэгжүүлж шаардлагатай зам талбайн 80 гаруй хувийг хатуу хучилттай болгосон.

Хөрс хамгаалах, цөлжилтөөс сэргийлэх тухай хуулийн 7.2.4-ийн дагуу эзэмшил газрын 10 хувиас доошгүй талбайд зохих журмын дагуу зүлэгжүүлж мод тариалах шаардлагыг үүрэгжүүлж өгсөн байдаг. Иймд эзэмшил газрын 10-аас багагүй хувийг үйлдвэрийн дотоод тохижилт, агаарын бохирдлыг бууруулах, ургамалжуулах зэрэг зорилгоор моджуулах, бут зүлэгжүүлэх арга хэмжээг зайлшгүй хийх шаардлагатай юм. “Евро блок үйлдвэр”-ийн талбайн ерөнхий төлөвлөгөөтэй уялдуулан нөхөн сэргээх болон ургамалжуулах ажлыг жил бүр хийж ирсэн. Орчны эрүүл төрхийг бүтээх, агаар дахь тоосны хэмжээг багасгах, ажилчдын амрах, тухтай байх орчныг бүрдүүлэх, орчин тойрны харагдах байдлыг сайжруулахаар энэ онд нэмэлтээр зүлэгжүүлсэн талбайн хэмжээ 2900 м² шалган нэвтрүүлэх байр, бэлэн

бүтээгдэхүүн хадгалах агуулахын талбай, Виндоор үйлдвэрийн урд талбайд, Хайлаас, Нарс, Долоогон, Гүйлс, Шинэс, Буйлс зэрэг модыг суулгацаар 764 ширхэг мод тариалсан. Үйлдвэрийн эзэмшил талбайд нийт 16 төрлийн 4435 орчим мод, бут ургаж байна. Мод бутны

тайралт, таналт, усалгаа арчилгааг тогтмол хийж гүйцэтгэлээ.

*/Зураг 25,26, харуулав / Үйлдвэрийн ногоон байгууламж
/Зураг 27,28 харуулав / Үйлдвэрийн ногоон байгууламж*

4. ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Үйлдвэрийн үйл ажиллагааны явцад байгалийн унаган байдалд оруулахаар онц ноцтой бохирдол, хор нөлөө гарахгүй учир дүйцүүлэн хамгаалах төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх шаардлага гараагүй болно.

5. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Төв аймгийн Сэргэлэн сум Засаг Даргын 2011 оны 02-р сарын 16-ны өдрийн 19 тоот шийдвэрээр 11 га талбайг бетоны үйлдвэрлэлийн зориулалтаар 15 жил, 2014 оны 06 сарын 13-ны өдрийн 129 тоот шийдвэрээр 1 га талбайг үйлдвэр, үйлчилгээний зориулалтаар 14

жилийн хугацаатай эзэмших эрхтэй байна. Төслийг хэрэгжүүлэх хугацаанд аймаг, сум, аж ахуйн нэгж, иргэдийн зүгээс нүүлгэн шилжүүлэх шаардлага хүргүүлээгүй тул нүүлгэн шилжүүлэх үйл ажиллагаа гараагүй.

6. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГАХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Төслийн талбай болон түүний орчмын нутагт нь түүх соёлын дурсгалд тооцож болохуйц газар болон угсаатан зүйн судалгааг Шинжлэх ухааны академийн түүх археологийн хүрээлэнгийн судалгааны багаар 2019 оны 08 сарын 24 өдөр хийлгэсэн. Судалгааны ажлын явцад ямар нэгэн археологийн дүгнэлт илрээгүй болно.

Цаашид үйл ажиллагааны явцад түүх, соёлын дурсгалт зүйл илэрсэн тохолдолд Монгол улсын соёлын өвийг хамгаалах хууль болон бусад хууль журам, байгууллагын журмыг дагаж мөрдөн ажиллахаар төлөвлөсөн. Компанийн “Санамсаргүй олдворын үед ажиллах журам”-ыг нийт ажилчдад зааварчилгаа таниулга өгч ажиллаж байна.

7. ОСОЛ ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

7.1 Химийн бодисын эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Үйлдвэр нь энэ жил 80 тн хөнгөн цагааны нунтагыг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамнаас олгосон “Химийн хорт болон аюултай бодисыг экспортлох, импортлох, хил дамжуулан тээвэрлэх, үйлдвэрлэх, ашиглах, худалдах аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн дагуу худалдан авч “MNS 6458:2014 Химийн хорт бодис бүтээгдэхүүний агуулах, ерөнхий шаардлага”-д нийцүүлэн тусгай зориулалтын **6х10** метр хэмжээтэй агуулахад хадгалан үйлдвэрийн түүхий эдэд ашиглаж байна. Аз саплай компанитай гэрээ байгуулан худалдан авдаг./*Тусгай зөвшөөрлийг хавсаргав*/ Хөнгөнцагаан (химийн бодис) хадгалж байсан хоосон сав баглаа боодлыг Байгаль орчны сайд, Эрүүл мэндийн сайдын 2013 оны А/356/396 дүгээр хамтарсан тушаалын 1 дүгээр хавсралт “химийн бодисын хаягдлыг байгаль орчинд халгүйгээр цуглуулах, хадгалах, тээвэрлэх, устгах технологийн аргачилсан зааврын дагуу цуглуулж, хадгалж сар бүр дуудлага өгч “Түмэн Эгшиг ХХК”-д гэрээний дагуу сав баглаа боодлыг тушаадаг.

Хүснэгт:15

ТЭМ ангилал	Хэмжих нэгж	2 сар	3 сар	4 сар	5 сар	6 сар	7 сар	8 сар	9 сар	Нийт
Хөнгөн цагаан	кг	7672.73	5645.81	8208.78	7052.36	7271.2	6825.38	8410.91	7766.9 5	66095.56кг 66.09тн

7.2 Үер усны аюулаас сэргийлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

Үйлдвэрийн эргэн тойронд үер усны хамгаалалтын суваг шуудууг нэмэгдүүлэхээр
“Мөнгөн гинж ХХК”-тай гэрээ байгуулан зураг төсөл хийлгэж байна.

- ✓ Үер усны аюулаас урьдчилан сэргийлэх сэрэмжлүүлэг, мэдээ, дохиог хэвлэл

мэдээллийн хэрэгсэл, мэдээллийн бусад эх сурвалжаас тогтмол хүлээн авч үер, усны аюулын талаар ажилчдад анхааруулга, сэрэмжлүүлэг, мэдээлэл өгсөн.

Зураг 29: Үер усны аюулын талаар ажилчдад анхааруулга, сэрэмжлүүлэг, мэдээлэл 7 хоног бүр мэдээллийн самбар дээр мэдээллдэг

7.3 Аянга цахилгаан, түймрийн ослоос сэргийлэх арга хэмжээ

- ✓ Хавар намрын цаг агаарын хуурайшилтын үед цахилгааны эхүүсвэрүүд, машин тоног төхөөрөмжийн яндангаас оч хаяулахгүй байх техникийн нөхцөлийг бүрдүүлж хяналт тавьж ажилласан.
- ✓ Галын аюулаас урьдчилан сэргийлэх зааварчилгааг бүх ажиллагсдад өгч болзошгүй түймрийн үед ажиллах график төлөвлөгөө гаргаж мөрдөн ажиллаж байна.

- ✓ Гал унтраах багаж хэрэглэлийн бүрэн бүтэн байдлыг хангаж зохих газруудад байрлуулсан.

Зураг: 30,31 Гал унтраах багаж хэрэглэлийг байрлуулсан.

- ✓ Галын аюулаас сэргийлэх дохио, санамж, тэмдгүүдийг шаардлагатай газарт нь байрлуулсан.

Зураг 32,33: Дохио, санамж, тэмдгүүд байрлуулсан.

2022 оны 05, 09 дүгээр саруудад Гамшгаас хамгаалах, аврах тактикийн ажиллагаа, гал унтраах болон гамшигт нэрвэгдсэн ажилчдад эмнэлэгийн анхны тусламж үзүүлэх сургалтыг Төв Аймгийн Онцгой байдлын газрын аврах болон гал унтраах анги, Улаан Загалмайн нийгэмлэгийн нийт 25 хүний бүрэлдэхүүнтэй баг ирж үзүүлэх, дадлага олгох сургалтыг 2 цагийн хугацаатай орсон. 10:30 цагаас 12:00 цагийн хооронд.

*/Зураг 34,35 Гамшгаас урьдчилан сэргийлэх,
гал унтраах арга эзэмших анхны тусламж үзүүлэх танхимын , тактик сургалт/*

7.4 Салхи шуурганы ослоос сэргийлэх арга хэмжээ

- ✓ Барилга байгууламжийн цонх,хаалга, дээврийг бат бэх байдалд байнга хяналт тавьж ажиллаж байна.
- ✓ Тоног төхөөрөмжөөс дэл сул унжсан утас, эх биетэйгээ муу бэхлэгдсэн хаалт,саравчны шил,модон болон металл хэсгүүдийг дор бүр нь сайтар бэхэлж засж байна.

7.5 Газар хөдлөлтөөс сэргийлэх арга хэмжээ

- ✓ Гамшгийн үед ажиллах төлөвлөгөөний дагуу ажиллаж байна.

Зураг: 36 Батлагдсан төлөвлөгөөний нүүр

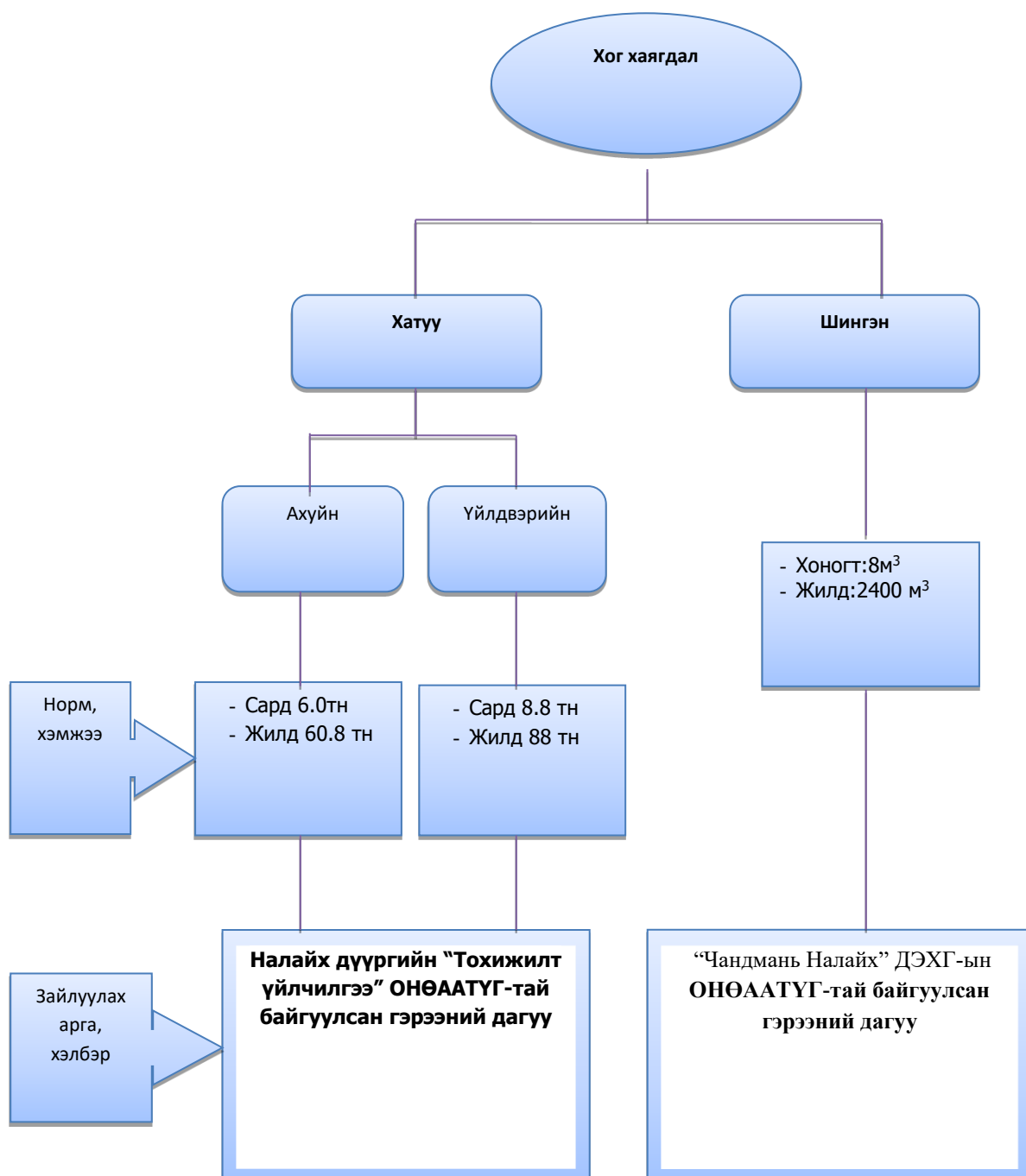
8.ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Евро блок үйлдвэрийн үйл ажиллагаанаас ахуйн болон үйлдвэрийн хатуу, шингэн хог хаягдал гардаг. Хог хаягдлыг ахуйн хог хаягдал, хүнсний хог хаягдал, дахивар хог хаягдал аюултай хог хаягдал, үйлдвэрийн хаягдал гэсэн байдлаар нь ангилан хадгалж дахин ашиглагдах хэсгийг нь хоёрдогч түүхий эдийн цэгт нийлүүлэн, үлдэх буюу ашиглагдахгүй хэсгийг хогийн цэгт зайлуулна.

2022 онд хог хаягдлыг зайлуулсан гүйцэтгэл

- ✓ Хуурай хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр нь ангилан сард асгасан рейсийн гүйцэтгэлийн тоогоор тооцож, “Налайх Тохижилт үйлчилгээ” ОНӨААТҮГ-тай хог хаягдлыг ачиж тээвэрлэх гэрээ байгуулан зайлуулж байгаа ба гэрээний дагуу төлбөрийг барагдуулж байна. тээвэрлэх гэрээ байгуулан зайлуулж байгаа ба гэрээний дагуу төлбөрийг барагдуулж байна.

Схем: 2 Хог хаягдлын хэмжээ

- ✓ Дахин ашиглах боломжтой мод, төмрийн хаягдлыг ангилан ялгаж аж ахуй болон шаардлагатай тэмдэг тэмдэглээ, хаалт хашилтанд хэрэглэж байна.
- ✓ Үйлдвэрийн талбайн зүүн урд талд 250 м зайд 6мх4мх3м харьцаатай 72 м³ багтаамж бүхий бохир усны төмөр бетон цооног байгуулсан ба Чандмань Налайх ДЭХГ-ын ОНӨААТҮГ-тай байгуулсан гэрээний дагуу зайлуулж байна.
- ✓ Хөнгөн цагааны поошиг болон техник, хүнд машин механизмын засвар үйлчилгээнээс гарсан бага хэмжээний тос маслыг цуглуулан зориулалтын битүүмж алдагдахааргүй

саванд түр хадгалж, дүүрсэн үед нь “Түмэн Эгшиг” ХХК-тай хийсэн гэрээний дагуу дуудлага өгч нийлүүлж байна.

**Өмнөговь аймгийн нөхөн сэргээлт болон ногоон байгууламжийн
талбайнуудтай танилцан, туршалга судлах:**

2022 оны 04-р сарын 14-нөөс 15-ний хооронд Өмнөговь аймгийн Даланзадгад суманд 2006 оноос 10 жилийн хугацаатай хэрэгжиж буй Монгол-Солонгосын хамтарсан “Ногоон хэрэм” төслийн мод үржүүлгийн талбай, Баянзаг дахь заг үржүүлгийн газар, “Энержи ресурс” ХХК-ийн мод үржүүлгийн талбай, Хөөвөр, Бараадууз гуайн талбай нартай танилцан туршлага судалсан.

Зураг 37: Ногоон хэрэм төслийн талбайтай танилцаж буй байдал

Зураг 38: “Энержи ресурс” ХХК-н мод үржүүлэгтэй танилцаж буй байдал

9. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ, ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР

Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт дараах зүйлсийг тусгасан болно. Үүнд:

- Байгаль орчны бүрэлдэхүүн тус бүрт үзүүлэх нөлөөлөл;
- Хяналт-шинжилгээ явуулах зайлшгүй шаардлагатай үзүүлэлтүүд;
- Хяналт-шинжилгээ явуулах төрөл, хэлбэр;
- Хяналт-шинжилгээ хийх, сорьц авах цэгийн байршил;
- Хяналт-шинжилгээ явуулах хугацаа, давтамж;
- Хяналт-шинжилгээ явуулах арга, аргачлал;
- Хяналт-шинжилгээ явуулахад шаардлагатай техник, тоног төхөөрөмж;
- Хяналт-шинжилгээний үр дүнг нэгтгэх, тайлагнах арга, хэлбэр зэрэг болно.

НЭГ. ХӨРСНИЙ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭ

1.1. Хөрсөнд үзүүлэх нөлөөлөл

- ✓ Төслийн талбайн хөрсний бохирдол, элэгдэл эвдрэл

1.2. Хяналт - шинжилгээ явуулах үзүүлэлт:

- ✓ Хөрсний өнгөн үе давхаргын агро химийн үндсэн үзүүлэлт, зонхилох ион, давсжилт, CaO , SiO_2
- ✓ Cd , Cr , Hg , Br , Pb , Zn , Cu , Co , Sr , Rb , Zr зэрэг хүнд металлын бохирдлын төвшнийг тодорхойлуулах

1.3. Байршил

Түүхий эдүүдийн хадгалах, зөөвөрлөх үеийн тархалтаас үүсэх хөрсний бохирдлыг хянах, тархалтын цар хүрээг тодорхойлох үүднээс дараах цэгүүдэд

- ✓ Түүхий эдийн хадгалах талбайн ойролцоох $/N 47^{\circ} 41' 50.14'', E 107^{\circ} 12' 41.25''/$
- ✓ Хашааны гаднах $/N 47^{\circ} 41' 46.90'', E 107^{\circ} 12' 42.35''/$

Ахуйн болон үйлдвэрийн хатуу хог хаягдаас үүсэх бохирдлыг хянах

- ✓ Хог хаягдлын цэгийн талбайн ойролцоох $/N 47^{\circ} 42' 5.80'', E 107^{\circ} 12' 36.65''/$ цэгт

1.4. Хийх ажлын дараалал

- ✓ Хөрсний зүсэлт хийх (0.5-1.0 м гүн).
- ✓ Орчин, хөрсний гадарга, хөрсний зүсэлтийн фото зураг авна.
- ✓ Хөрсний зүсэлтийн морфологи бичиглэл хийнэ
- ✓ Дээж авалт (дээж тус бүр гүн, өнгө, ... солбицол бичсэн хаягтай байна)
- ✓ Итгэмжлэгдсэн лабораторит хүргүүлэн задлан шинжилгээ хийлгэнэ.

1.5. Хяналт-шинжилгээ явуулах хугацаа, график

- ✓ Улирал тутам

1.6. Хэрэглэгдэх багаж төхөөрөмж

- ✓ Зүсэлт хийх хүрз
- ✓ Хөрс дээжлэгч уут, сав
- ✓ Фото аппарат

1.7. Аргачлал

- ✓ MNS 3985-87 Хөрсний ариун цэврийн байдлын үзүүлэлтийн нэр, төрөл
- ✓ MNS 3310-91 Хөрсний агро химийн үзүүлэлтийг тодорхойлох

- ✓ MNS 3298-1991 Хөрс. Шинжилгээний дээж авахад тавигдах ерөнхий шаардлагууд
- ✓ MNS 2305-94 Дээж авах, савлах, тээвэрлэх, хадгалах журам

1.8. Стандарт нормоор зөвшөөрөгдөх хэмжээ

- ✓ Хөрсний чанар. Хөрс бохирдуулагч бодис, элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ MNS 5850:2008.

ХОЁР. УСНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭ

2.1. Усан орчинд үзүүлэх нөлөөлөл

- ✓ Гүний усанд бохирдол дамжих

2.2. Хяналт-шинжилгээ явуулах үзүүлэлт

- ✓ Усны чанарын үндсэн үзүүлэлт, Био идэвхит нэгдлүүд
- ✓ Бактериологийн үзүүлэлтүүд

2.3. Хяналт-шинжилгээний төрөл хэлбэр

- ✓ Сорьц авч шинжилгээ хийлгэх

2.4. Байршил

- ✓ Гүний худгууд

2.5. Хэрэглэгдэх багаж төхөөрөмж

- ✓ Дээжлэгч болон цэвэрхэн усны шил, сав

2.6. Хийх ажлын дараалал

- ✓ Усны дээж авах саваа бэлтгэнэ, сайтар цэвэрлэсэн байна.
- ✓ Дээж авах гэж буй усаар сав болон бөглөөг 2-3 удаа зайлна.
- ✓ Бактериологийн шинжилгээ хийлгэхдээ тусгай ариутгасан саванд авна.
- ✓ Дээж авалт (дээж тус бүр хаягтай байна).
- ✓ Итгэмжлэгдсэн лабораторит хүргүүлэн задлан шинжилгээ хийлгэнэ.

2.7. Хяналт-шинжилгээ явуулах хугацаа график

- ✓ Итгэмжлэгдсэн лабораторийн хэмжилтийг улирал тутам

2.8. Аргачлал

- ✓ MNS 3934:1986 Ундны болон үйлдвэрийн ус-Химийн шинжилгээ хийх-дээж авах, хадгалах, зөөвөрлөх
- ✓ MNS 5667-10:2001 Усны чанар-Дээж авах-2-р бүлэг. Хаягдал уснаас дээж авах
- ✓ MNS 5667-2:2001 Усны чанар-Дээж авах-2-р бүлэг Дээж авах арга
- ✓ MNS 4867:1999 Усны чанар-Дээж авах-3-р бүлэг Авсан дээжийг зөөвөрлөх, хадгалах арга
- ✓ MNS (ISO) 5667-6:2001 Усны чанар Дээж авах-6-р бүлэг Гүний уснаас дээж авах

2.9. Стандарт нормоор зөвшөөрөгдөх хэмжээ

- ✓ Газрын доорх усыг бохирдуулагч бодисын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ MNS 6148:2010
- ✓ Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюул байдлын үнэлгээ MNS900:2005

ГУРАВ. АГААР ОРЧНЫ БОХИРДОЛ

3.1. Хяналт шинжилгээ явуулах зайлшгүй үзүүлэлтүүд:

- ✓ Агаар дахь NO₂, SO₂-ийн агууламж, тоос PM10, PM2.5, дуу чимээ

3.2. Хяналт шинжилгээ явуулах төрөл, хэлбэр:

- ✓ Сорьц авах (агаар, тоос,)

- ✓ Хэмжилт хийх (NO₂, SO₂, тоосжилт, дуу шуугиан)

3.3. Байршил

Түүхий эдүүдийн хадгалах, зөөвөрлөх үеийн тоосжилтоос үүсэх агаар бохирдлыг хянах

- ✓ Түүхий эд хадгалах талбайд /Салхины чиглэлийн дагуу эх үүсвэрээс 20-30 м зайд/
- ✓ Хогийн цэг /Салхины чиглэлийн дагуу эх үүсвэрээс 20-30 м зайд/
- ✓ Үйлдвэрийн албан байрлуу орж гарах хаалганы орчимд /энэ нь эх үүсвэрээс холдсон хяналтын харьцуулах цэгийн байрлал болно/

3.4. Хийх ажлын дараалал:

- ✓ Тогтоосон хугацаанд сонгосон цэгт багажийг байрлуулна.
- ✓ Орчны бичиглэл хийнэ. Цаг агаарын төлөв байдлын талаар орчны бичиглэл хийнэ.
- ✓ Хэмжилт хийх үеийн агаар, хөрсний температур, салхины хурд, чиглэл, агаарын харьцангуй чийг зэрэг үзүүлэлтүүдийг тодорхойлж тэмдэглэл хөтөлнө.
- ✓ Зориулалтын автомат багажны тусламжтайгаар хэмжилтийг гүйцэтгэнэ.

3.5. Хяналт шинжилгээ явуулах хугацаа, давтамж:

- ✓ Өөрийн багажаар хийх хэмжилтийг сар бүр
- ✓ Итгэмжлэгдсэн лабораторийн шинжилгээг улирал тутам

3.6. Хяналт шинжилгээ явуулах арга, аргачлал:

- ✓ MNS 5003:2000. Чимээ шуугианы-Хөдөлмөр хамгаалал, эрүүл ахуй. Чимээ шуугианыг хэмжих
- ✓ MNS 0017-5.1.21:92. Авто тээврийн хэрэгслийн дуу чимээ, дуу чимээний хүлцэх түвшин, хэмжих арга
- ✓ MNS 0012-013:1991. Ажлын байрын агаар. Ажлын байрны агаарын бүс
- ✓ Бусад хамаарах аргачлал

3.7. Стандарт нормоор зөвшөөрөгдөх хэмжээ:

- ✓ MNS 0012-013:91. Ажлын бүсийн агаар. Эрүүл ахуйн шаардлага
- ✓ Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага, MNS 4585 :2007
- ✓ Агаарт байх бохирдуулах бодисын хүлцэх хэм хэмжээ. Техникийн ерөнхий шаардлага, MNS 5885 : 2008
- ✓ MNS 5002:2000. Чимээ шуугиан. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, ариун цэвэр. Чимээ шуугианы хэм хэмжээ болон аюулгүй байдлын ерөнхий шаардлага
- ✓ MNS 4990:2000. Ажлын байрны орчин. Эрүүл ахуйн шаардлага

**“Монголын Алт” (МАК) ХХК-ийн “Евро блок үйлдвэрийн” 2022
оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт-ийн тайлан**

Орчны хяналт шинжилгээний зардал

Шинжилгээний төрөл	Хамрах хүрээ	Хэмж ихнэ гж	Тоохэм жээ	Нэгж зардал, м ян.төг	Нийт зардал, мян.төг	Хэрэгжүүлэгч	Хамтран хэрэг- жүүлэгч	Биелэлтийн шалгуур	Баримтлах хууль стандарт
Хөрс									
Хөрсний агрохимийн үндсэн үзүүлэлтүүд	Хогийн цэг, түүхий эд хадгалах талбай,	удаа	6	59600	357.600	“Монголын алт”(МАК)ХХК	Ханлаб ХХК, ЦУОШГ-н харьяа БОХЗЛ	Шинжилгээ -нийдүн	MNS5850:2008
Хүнд элементийн шинж илгээ/12 элемент/		удаа	6	36000	216000				
Дүн					573600				
Агаар									
NO ₂ , SO ₂	Үйлдвэр дотор, үйлдвэрийн гадна, түүхий эд буулгах талбай, хогийн цэг, бэлэн бүтээгдэхүүн хадгалах талбай	удаа	6	13000	156000	“Монголын алт”(МАК)ХХК	ЦУОШГ-н харьяа БОХЗЛ	Шинжилгээ -нийдүн	Агаарын чанар.Техникийн ерөнхий шаардлага, MNS4585:2007
Тоос PM ₁₀ , PM _{2.5}			6	20000	240000				
Дуучимээ			6	3000	36000				
Дүн					432.000				
Ус									
Усний хими	Гүний худаг	удаа	3	50000	150.000	“Монголын алт”(МАК)ХХК	Ханлаб ХХК, ЦУОШГ-н харьяа БОХЗЛ	Шинжилгээ -нийдүн	MNS0900:2010
Бактериологийн шинжилгээ	Ундны ус	удаа	2	58000	116,000				
Хүнд металлын шинжилгээ	Хаягдал ус	удаа	2	54900	109.800				
Дүн					446.700				
Нийт дүн				1.058.980					

10. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Авахарга хэмжээ	Хугацаа, давтамж	Зардал мян /төг/	Хэрэгжүүлэгч	Гарахүр дүн	Гүйцэтгэл
Үйлдвэр болон уулын хэсэгт БОМТ ISO14001:2015 стандартыг баталгаажуулах	4-р улирал		МЕБҮ, БОА		Хэрэгжилтийн шатанд явж байна.
Байгаль орчны мэдээллийн самбарыг тогтмол шинэчилж байх	Жилийн турш	100,000	БО-ны мэргэжилтэн	БОУТ-г хэрэгжүүлэх	Байгаль орчны шинэ мэдээлэл, амжилт, зөрчил дутагдлыг мэдээллийн самбарт тогтмол оруулж байна.
Батлагдсан төлөвлөгөөний дагуу нийт ажиллагаадад сургалтыг тогтмол орж байх	Жилийн турш	100,000	БО-ны мэргэжилтэн	БОУТ-г хэрэгжүүлэх	Сургалтын төлөвлөгөөг батлуулж, төлөвлөгөөний дагуу сургалтыг сар болгон тогтмол орж байна.
Хаягдал усны дүгнэлт гаргуулах	Жилийн турш	977,000	БО-ны мэргэжилтэн	БОУТ-г хэрэгжүүлэх	Усны газраар хаягдал усны дүгнэлт гаргуулж, Туул голын сав газрын захиргаанаас Хаягдал ус хаях, зайлуулах зөвшөөрлийг авсан.
Үйлдвэрийн ус ашиглалтын дүгнэлт гаргуулан, гэрээ байгуулах	2-р улирал	845.000	БО-ны мэргэжилтэн	Усны тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангах	Ус ашиглах дүгнэлтийг Усны газраар гаргуулж, Туул голын сав газрын захиргаатай ус ашиглах гэрээ байгуулсан.
БОННУ нэмэлт тодотгол хийлгэх	2, 3 улирал	Үйл ажиллага аны зардлаас	Евро блок үйлдвэр, БОА	БОНБҮ тухай хууль	БОННУТ-батлагдсан
Дүн			2,500,000		

11. ОЛОН НИЙТЭД ТАЙЛАГНАХ ХУВААРЬ, ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Үйлдвэрийн үйл ажиллагаа болон байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөлөл, түүнээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ, нөлөөлөлийг бууруулах чиглэлээр хийгдсэн ажлууд мөн компани нийгмийн хариуцлага, үйл ажиллагааны тухай Сэргэлэн сумын нэгдүгээр багийн засаг дарга ИТХ дарга, гишүүд багийн иргэдэд 2022 оны 11 сарын 22-ний өдөр иргэдийн нийтийн хурлын үеэр танилцуулж санал бодлоо солилцохоор болсон.

Сар өдөр	Хаана	Тайлбар
2022-11-22	Багийн Иргэдийн нийтийн хуралд	Урьд оны төлөвлөгөөний биелэлтийг хэлэлцүүлэх
2022-11-15	Аймгийн БО газар	Энэ оны төлөвлөгөөний биелэлтийг дүгнүүлэх
2022-12-15	БОАЖЯ-ны ХБОБНУГ-т	Тайланг хянуулах, бүртгүүлэх

12. ДҮГНЭЛТ

Үйлдвэрийн үйл ажиллагааг хэвийн явуулах үүднээс тогтоосон хууль тогтоомжийн дагуу дүрэм журмыг чанд сахин холбогдох шаардлага стандартуудыг мөрдлөг болгон ажиллахаас гадна байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах, нөхөн сэргээх ажлыг тогтмол хийж гүйцэтгэсээр ирсэн билээ.

Энэ онд БОМТ тусгагдсан сөрөг нөлөөллийг бууруулах ажлын хүрээнд 14 ажил төлөвлөсөн ба бүрэн гүйцэтгэлтэй хийгдсэн. ОХШХ-г 7 ажил хийхээр тусгагдсанаас биелэлт 100 %, удирдлага зохион байгуулалтын 6 ажил төлөвлөснөөс 5 ажил бүрэн хийгдэж ISO 14001:2015 стандартыг баталгаажуулах ажлын биелэлт 80%- тай байгаа ба нийт 96.2 %-ийн гүйцэтгэлтэй байна.

2022 оны БОМТ-д **18,320,800** төгрөг төлөвлөсөн бөгөөд гүйцэтгэлээр **23,489,500** төгрөг зарцуулсан байна.

Үйл ажиллагааны зардал	Зардлын хэмжээ, мян.төг
Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх	20,989,500
Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх	2,500,000
Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх	1.058.988
Нийт	23,489,500

Цаашид бид үйлдвэрийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчинд үзүүлж болох аливаа сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах, хамгийн бага байлгахын тулд урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнүүдийг үе шаттайгаар төлөвлөж хэрэгжүүлэх болно.

ХАВСРАЛТ МАТЕРИАЛУУД

1. ААН-ийн гэрчилгээний хуулбар
2. Барилга үйлдвэрлэлийн тусгай зөвшөөрлийн хуулбар
3. “Усны газар”-аас гаргасан 2022 оны ус ашиглуулах дүгнэлтийн хуулбар
4. Туул голын сав газрын захиргаатай байгуулсан ус ашиглах гэрээний хуулбар
5. Ус ашигласны төлбөрийн баримт
6. Усны тоолуурын баталгаажуулалтын гэрчилгээний хуулбар
7. Усны шинжилгээний дүнгийн хуулбар
8. Ус ашиглах зөвшөөрлийн хуулбар
9. Хөрсний шинжилгээний дүнгийн хуулбар
10. Агаарын шинжилгээний дүнгийн хуулбар
11. Налайх дүүргийн “Тохижилт үйлчилгээ” ОНӨААТҮГ-тай байгуулсан гэрээний хуулбар
12. “Чандмань Налайх-ДЭХГ” ОНӨААТҮГ-тэй байгуулсан гэрээний хуулбар
13. “Усны газар”-аас гаргасан Хаягдал усны дүгнэлтийн хуулбар
14. Химийн хорт болон аюултай бодисыг экспортлох, импортлох, хил дамжуулан тээвэрлэх, үйлдвэрлэх, ашиглах, худалдах аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн хуулбар